

Epitome Instituti Societatis Jesu

Sesti, Curtius

Bruxellis, 1690

Pars V. De Mediis, quibus Societam utitur in Proximorum utilitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68440](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68440)

P A R S V.

DE MEDIIS, QVIBVS Societas utitur in Proximorum utilitatem.

E Numerata sunt haec tenus, quæ cuilibet de Societate præscribuntur, ad seipsum perficiendum. Supereft jam explicatio eorum, quæ ad juvandos proximos servanda sunt. His enim duobus finis adæquatus nostri Instituti componitur. Immo ad hoc potissimum dicitur Societas instituta; ut ad Fidei defensionem, & propagationem, &

• Paul. III. p. profectum animarum in vita, & doctrina
9. & Jul. III. Christiana præcipue intendat. •
p. 60. & P. 7.
c. 1. §. 1. & P.
10. §. 3.

CA

C A P U T I.

De Mediis in genere, iisque præfertim, quæ exercentur intra nostra Templæ.

S E C T I O I.

De Ministeriis in genere.

1. Dæsecutionem finis, quem sibi Societas præfigit, auxilii animarum, ad supernaturalem suum finem consequendum, media illa, quæ cum Deo instrumentum conjungunt, ac disponunt, ut à Divina manu rectè gubernetur, efficaciora sunt; quam quæ illud disponunt erga homines. Hujusmodi est probitas, & virtus, ac præcipuè caritas, & pura intentio divini servitii, & familiaritas cum Deo, & zelus sincerus animarum, ad gloriam ejus, qui eas creavit, ac redemit, quovis alio emolumento posthabito. *b*

*Unio cum Deo,
alioque virtutes
medium potissimum.*

*b P. 9 c. 1. §. 1.
& P. 10. §. 2.*

2. Juvant etiam Proximum sancta desideria, & orationes pro universa Ecclesia effusæ; ac pro iis præsertim, qui ad ejus universale bonum majoris sunt momenti: cuiusmodi sunt Principes Ecclesiastici, & Secu-

*Orationes, &
bonum exemplum.*

Seculares ; pro Amicis etiam , & Benefactöribus , & pro illis , in quorum auxilium Operarii Evangelici incumbunt , & pro malè affectis erga Societatem . Ad quod fines , & Missarum sacrificia dirigi possunt . Conferet etiam exemplum totius honestatis , & virtutis Christianæ : cùm bonus odor , qui veritati bonorum operum innitatur , magis quām verba , ædificationi sit . c

Ministeria plurima.

d Paul. III. p.
9. & Jul. III.
p. 61.

*Quibus com-
mendanda , &
quām sedulò.*

3. Sequuntur Media externarum operationum , quarum sanè multiplex classis: cum Societas nullum ferè omiserit Ministerium ex iis , quæ Religiosi viri ad procurandam Proximorum salutem usurpare possunt . Referuntur in Formula , seu Regula Instituti , eaque sunt : Quodcumque Verbi Dei ministerium ; spiritualia Exercitia ; puerorum , ac rudium in Christianismo Institutio ; Christi Fidelium in Confessionibus audiendis , ac ceteris Sacramentis administrandis , spiritualis consolatio ; ad dissidentium reconciliacionem , & eorum , qui in carceribus , vel in hospitalibus inveniuntur , pia subventione , ac ministerium ; ac reliqua caritatis opera , prout expedire ad Dei gloriam , & commune bonum visum fuerit . d

4. Quæcumque autem ex his Ministeriis

riis suscipiantur, commendanda sunt Vi-
ris probatis, in Vocatione stabilibus, dis-
cretis, & benè instructis, & qui aliis ædi-
ficationi sint: cuius rei gratia Provincia-
lis, præsertim sub finem studiorum, in-
telliget qui ex nostris, & quomodo se
Externis communicare debeant. ^e Præ-
terea ut eadem Ministeria ritè obeantur
ex Decret. 107. Con. I. Directoria plura
confecta sunt, suis infrà locis citanda.

^e P. 4. c. 10. §.
10. & R. Prov.

97.

S E C T I O II.

De Sacramentorum Administratione,
¶ precipue Pœnitentie.

1. **D**E Ecclesiis Societatis, quæ ad auxi- ^{Ecclesiæ Socie-}
lium animarum admittuntur ^f *tatis.*
aliquid superiùs dictum est Par. 3. Cap. 7. ^f P. 6. c. 2. §. 2.

Seçt. I. ubi de Domibus Professis ageba-
tur; cum ad has potissimum pertineat sa-
cra Ministeria, ad animarum auxilium,
frequentare; in Ecclesiis verò Collegio-
rum, tunc tantummodo usurpanda sint;
quando in eadem Urbe nulla est Domus
Professa; nec ultra quām Superior judica-
verit. ^g Pro Ecclesiis autem conservandis,
curandisque videndæ sunt Regulæ Præ-
fecti Ecclesiæ, & Æditui.

2. Jam

^g P. 3. c. 1. §.
27. & P. 4. c. 8.
§. 1. & P. 7. c.
4. §. 10. & R.
Prov. 101.

*Confessiones audi-
re, & ad id
designatio.*

*b P. 7. c. 4. §. 5.
& C. 6. D. 38.
& C. 7. D. 80.
§. 11. & C. 13.
D. 16. & R.
Prov. 26. &
100. & Præf.
Eccl. 13. &
Sac. 9. & In. 3.
§. 1.*

*Dispositio ani-
mi, & Doctri-
na Confessario-
rum.*

*i P. 4. c. 3. § 4.
& D. & P. 7.
c. 4. §. 5. & R.
Sac. 8. 9. &
11.*

*Scientia in pe-
culiaribus fa-
cultatibus sur-
pandis.*

2. Jam cùm inter Ministeria, quæ ex-
ercentur plerùmque intra nostra Templæ,
Sacramentorum administratio præcellat;
primò juvandus est Proximus præcipuè in
audiendis Confessionibus: ad quas Pro-
vincialis dabit operam, ut maturi ætate,
& multò magis spiritu, & moribus huic
muneri addicantur. Immo ipsius est eos
constituere; præmisso tamen doméstico
examine, & approbatione Ordinariorum,
juxta Concilium Tridentinum. *b*

3. Debent autem Confessarii, sic desi-
gnati, esse multum affecti erga hoc sa-
cra-
tum Ministerium: illudque, tanquam
nostræ Instituti valdè proprium, magni
facere. Sciant quam facultatem ad hoc
munus habeant. In casibus conscientiæ,
iisque præsertim, quæ ad censuras, casus
reservatos, restitutions pertinent, sele
diligenter exerceant; earumque rerum
compendium, & brevem interrogandi me-
thodum, ac contra singulorum peccato-
rum species exempla, & dicta Sanctorum,
atque alia salutaria remedia comparare
studeant. *i* De scientia prærequisita vide
dicta P. 2. C. 5. Sect. 6.

4. Sed in particulari modum hoc Sa-
cramentum ministrandi perspectum ha-
beant; in eoque sint uniformes, quan-
tum

tum Regionum varietas patietur : formam tamen ; & rationem absolvendi ab excommunicatione , & aliis censuris , & peccatis eandem omnes sequantur : eaque pro foro conscientiæ petenda à Directorio P. Polanci. Sed in foro exteriori (si aliquando contingat id esse præstandum ex delegatione Prælatorum) sequantur formulam in eo Episcopatu receptam. Attendantque , ne, ex modo utendi facultatibus Societatis, Ordinarii , & Parochi jure offendit pos-
sint. ¹ Facultates autem , quibus Societa-
tis Sacerdotes instructi sunt , in ordine ad
Confessionem , petantur è Compendio
Privilegiorum Societatis , addita inter-
pretatione DD. propter recentiorum Pon-
tificum Decreta.

5. In ministrando autem hoc Sacra-
mento quædam curanda. Vocati ad Eccle-
siam , ad Confessiones audiendas , statim ,
cum animi alacritate , eò se conferant :
& quo major Pœnitentium , & præsertim
Pauperum , multitudo futura est : eò ma-
gis tempestivè ab aliis occupationibus se
expadiant. ^m Ut habeatur autem sanitatis
ratio , Confessiones matutinas ultra ho-
ram prandii non producant , nisi necessi-
tas aliud exigat. ⁿ

6. Mutuum cum Pœnitentibus aspe-
ctum

¹ P. 4. c. 4. D.
& C. 5. D. 21.
& R. Sac. 10.
& 12. & In. 3.

§. 14.

*Alacritas, &
moderatio.*

^m R. Sac. 13. &
21. & In. 3. §.
11. & R. AEd.
14.

ⁿ R. Sac. 21.

Gravitas.

320 *Pars Quinta.*

Etum fugiant, & interposita tabula, aut
saltem manu, eos audiant; mulieres au-

o R. Sac. 15. &
In. 3. §. 2.

p R. Sac. 17.

tem ad crates tantum. o Paterna quædam
gravitas in eis eluceat, & cum scemini

potius severitas, quam familiaritas. p In-
stituant quidem diligenter Pœnitentes, &

fructu eorum spirituali potius gaudeant,
quam numero; sed nullius curam, aut

Obedientiam suscipiant; nec ullum ve-
stimenti genus, aut colorem, illis præ-

q R. 19. & 25.
& In. 3. §. 12.

¶ R. 20.

scribant; q & gratum sibi ostendant, si
pœnitentes ad alium Confessarium mi-

gent. r Immo expediret, occasione Mis-
sionum, aliquam illis libertatem dare mu-

tandi Confessarium; & ne sit fructus exi-
guus, si perpetuò cum nonnullis Devo-

s In. 15. c. 2. §.

8. & In. 3. §.

10.

tulis occupentur. s Reliqua servanda, oc-

casione hujus Ministerii, ad castitatis præ-
sidium, vide supra P. 4. C. 2. Sect. 2.

Prudentia.

z R. Sac. 23.

24.

u R. Sac. 23.

24.

7. Considerate quisque procedat, dum
super Votis ad perfectionem conducenti-

bus consulitur, & ad ea emitenda nemi-

nem inducat: nec facile, ad Religionem
propensos, ad unam potius, quam ad aliam

invitet. t Nemini vel petere, vel accipere
quidquam liceat restituendum satisfac-

tio-
nis nomine, vel in pauperes erogandum;

nisi Superior, cum opus est, secus facien-

dum duxerit. * Sed ut ad proprium usum,

&

& dispositionem accipiatur , Superiores x C. 6. D. 21.
concedere facultatem nequeunt. x & C. 12. D. 39.
& Or. c. 4. §. 9.

8. Qui vocantur ad juvandos eos , qui
morti vicini sunt , ea in promptu habeant;
quæ eo tempore , in quo tantum est mo-
menti , usui esse possint : tamdiuque illis
adsint , quamdiu sola necessitas postulabit:
etsi , cum opus est , ægrotos ad condenda
testamenta hortari conveniat , iis tamen
conficiendis non assistant. y Tempore pe-
stis designandi , qui proximis juvandis va-
cent. z

9. Quia verò in parvis Collegiis questi
sunt aliqui , non satis esse occupationum
pro Sacerdotibus; legenda Instructio quar-
ta , ubi plures indicantur , quibus ubique
Sacerdotes utiliter tempus impendant. a

y P. 4. c. 8. §. 7.
& G. & R. Sac.
z 8.

z R. Prov. 99.

a Inst. 3. §. 15.
& Cl. c. 1. tit.
z §. 4.

Otium vita-
dum.

S E C T I O III .

De Confessariis Principum.

1. IN Persona diligenda (si quando id
officium declinari nequeat) hoc ser- Quomodo desi-
vandum est ; ut , qui à Principe expetitur , gnandi.
quamquam se paratum poscenti respon-
deat , rem tamen integrum Provinciali re-
servet. Cujus erit (si modo hominem ido-
neum reputat) priusquam potestatem fa-

X ciat ,

b. Or. c. 11. §. 1. & 14. ciat, Principi modestè quidem, sed perspicuè significare, qua lege nostrorum operam illi commodare fas sit. *b*

Confessarii obligations erga se.

2. Jam verò Confessarius sic designatus ita se gerere debet, ut res aulicæ ejus spiritum non relaxent. Quare majore etiam cura, quam ceteri, studio Orationis se dedat; disciplinæ domesticæ, & vite communis se prorsus attemperet; paupertatem retineat; obedientiam exactè servet; expeditque, si in adjuvandis Proximis, reliquorum more, se exerceat. Diversari, aut pernoctare in Aula non poterit; quibus in locis Domicilium Societatis fuerit; quod si hoc alicubi nullum sit; curet, ut apud religiosos viros, aut honestum Sacerdotem extra Aulam, nec sine Socio, commoretur. *c*

c Or. c. 11. §. 1. 2. 3. & 10. 11. 13. & C. 6. D. 21.

d C. 2. D. 40.

Erga Principem.

3. Et universè assignari non debet ex nostris ullus, qui Aulas sequatur; nisi forte ad per breve tempus unius, vel duorum mensium. *d*

3. Erga Principem modestia, ac libertate religiosa utetur. Igitur externis, ac politicis negociis ne se implicet; ne Aulam nimis frequentet; non interponat suam operam ad compositiones ineundas, & similis; nec suam potentiam apud Principem ostentet; verum si qua est, potius dissimulet. Ceterum convenit, ut Principi

liberè significet, quæ Divinum obse- ^e Or. c. 11. § 4.
quiū dictaverit, etiam si ab eo nihil re- ^f 5. 6. 7. 8. 9. &
scierit, sed aliunde comperta sint. ^g C. 5. D. 47. 48.
C. 5. D. 47. 48.
& 79. 80.

4. Quoad Societatem attinet, illud cu-
ret; ut huic potius, quām sibi, Principis tem.
benevolentiam conciliet; ejusdemque ani-
mum sic affectum retineat; ut quando-
cumque Superiores judicaverint expedire
ipsius mutationem, prona omnia nancis-
cantur. ^f

^f Or. c. 11. § 4.
12.

S E C T I O I V.

De Eucharistia, reliquis Sacramentis, & Reliquiis Sanctorum.

1. **E**Ucharistiam in suis Ecclesiis Socie- <sup>Eucharistia se-
tas servare potest. Quod cum de-
center fieri debeat: sit clavi obserata, & <sup>vanda, & qua-
tenus adminis-
tranda.</sup></sup>

saltem decimoquinto quoque die innove-
tur. Poteruntque Nostri eam quibuscum-
que Christi Fidelibus ad eas accendentibus
impertiri; excepto tamen die Paschatis, &
mortis articulo, nisi necessitas urgeret. ^g Paul. III. p.
Quare nostri Sacerdotes admonere illos ^{49. & P. 7. c.}
debent, qui sibi confitentur, à Dominica ^{4. §. 5. & R.}
Palmarum ad Dominicam in Albis inclu- ^{Præf. Eccl. 16.}
sive, debere semel in sua Parochia com- ^h P. 7. c. 4. D.
municare, exceptis iis, quos jus excipit. ^g R. Sac. 27.
^h & R. Præf.

X 2

2. Ut Eccl. 27.

*Quām fre-
quenter Laicis
concedenda.*

*i R. Sac. 26. &
In. 3, §. 8.*

*Praefecti Eccle-
sia, & Æditui
munia in Eu-
charistia cultu.*

*1 R. Praef. Eccl.
3.4.10.11.12.
13.16.19.20.
31. & R. Ædit.
3.4.5.6.7.8.9
10.13.17.22.
23.24.*

** De reliquis
Sacramentis.*

*m R. Praef.
Eccl. 18.*

*De Sanctorum
Reliquiis.*

2. Ut pium est, ad frequenter communi-
candum Fideles, exhortari; ita quos ad
id propensos viderint, admonere debent;
ne crebrius quam octavo quoque die acce-
dant, præsertim si matrimonio sint con-
juncti. Si vero alicubi consuetudo majo-
rem frequentiam induxit; Provincialis
tantum erit dispensare, ut bis in hebdo-
mada fieri possit.

3. Plura etiam præscribuntur Praefecto
Ecclesiæ, & Ædituo, quæ ad decentem
seu consecrationem, seu administratio-
nem Eucharistiæ faciunt, tam pro Nostris,
quam pro externis Sacerdotibus; quæ suis
locis videri possunt. 1

* 4. De aliis Sacramentis vide Verb. Sa-
cramenta in Comp. Ubi conceditur admi-
nistratio Extremæ Unctionis pro Infirmis
nostrarum Domorum; & quoad reliquos
etiam in necessitate, & sine præjudicio.
Asservandum igitur oleum Sanctum, ut
oportet; & renovandum singulis annis.
Baptismus vero solum in necessitate omni-
bus conferri potest; ut habet jus commu-
ne. Matrimonium autem nulli, nisi in
Provinciis illis, in quibus, necessitatibus
causa, id à Generali Præposito permisum
fuerit.

5. Mobiles Sanctorum Reliquias decen-
ter

ter Præfectus Ecclesiæ custodiat, duabus
clavibus obseratas; quarum alteram ipse, al-
teram diversam Superior habeat. ^o Interdi-
ctum verò omnibus est, etiam Provinciali-
bus, & Visitatoribus; ne ex Sanctorum Re-
liquiis quidquam, ulla ratione auferant, aut
auferri permittant: Transgressoresque hu-
jus Decreti judicio P. N. puniendi. ^o
^o C. 7. D. 28.
& R. Pro. 121.

^o R. Præf. Eccl.

18.

S E C T I O V.

De Verbi Dei explicatione.

1. **O**ccupationes universaliores, cæte-
ris paribus, præferri debent aliis
magis particularibus. Quare si utrisque va-
cari non potest; præstat, legere, concio-
nari, quām Confessiones audire, atque
his similibus distineri; cūm illa ad plures,
hæc ad pauciores Christo lucrando dīri-
guntur. ^p Proponatur igitur assidue Ver-
bum Dei populo in Ecclesia, in Conciona-
bus, & Sacrae Scripturæ, vel Doctrinæ le-
ctionibus. Quibus mediis omnibus, an ali-
cubi uti non conveniret, Superioris erit di-
judicare. ^q

Principium id
Societatis mu-
nus.

^p P. 7 c. 2. E.
^q P. 7. c. 4. §. 6.
& E. & Paul.
III. p. 9. & 25.
& Jul. III. p.
61. & Greg.
XIII. p. 250.
& R. Prov. 39.
& 99.

Ordo dicendo-
rum.

2. Et ne in re tanti momenti pertra-
ctanda quidquam diligentia prætermitta-
tur, non pauca servanda; quæ in Con-

X 3 cionia-

cionatorum regulas à Constitutionibus
ferè omnia traducta sunt : & 1. designant
Verbi Dei Ministros. 2. materiam. 3. mo-
dum.

*Quales, & per
qncm ad con-
cionandum seli-
gendi.*

3. Igitur tanto muneri, & præcipuo
inter reliqua à Societate usurpata Superio-
res longè ante debent seponere ; quos ad
illud natura factos, & in humilitate benè
fundatos cognoverint ; non eos distinendo
aliis occupationibus ; curando, ut studio-
rum tempore benè instituantur ; & duo
itidem, vel unus saltem concedatur annus,
ut privato studio, ac sanctę meditationi
vacent, in modo concionandi tum priva-

† P. 3. c. 1. §. tūm, tum publicè eos exercendo, † ut in-
2. 1. In. 2. §. 1. dicatum est, ubi de Scholasticorum nostro-
2. 3. 4. 5. 6. 7. rum studiis P. 2. C. 5. Sect. 7.

8. & 10. & C.

2. D. 6. 2. & C.

6. D. 3. 8. & C.

7. D. 8. 0. §. 10.

& St. R. Prov.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

† Greg. XIII.

p. 2. 5. 0. & C. 2.

D. 6. 2.

2. 6.

8. R. Prov. 2. 6.

5. Destinati verò huic ministerio, Lectori Sacrae Scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant. Conferet aliqua scripto adnotasse, & in locos communes redegisse; quæ ad virtutes, & vitia pertinent: proderitque etiam vidisse præceptiones aliquas de modo concionandi; & optimos quosque audivisse Prædicatores. *x*

6. Præterea meniores sibi demandatum munus, omnium difficillimum reducendi animas suo Creatori, summo studio illa media adhibeant; quæ instrumentum cum Deo conjungunt, cujusmodi sunt solidæ virtutes, præcipue caritas, pura intentio, & familiaritas cum Deo: emitanturque non minus vitâ, quam doctrinâ, ad omnem virtutem proximos allicere. *y*

7. Optare debent, ut corrigantur. Non sint minus parati ad docendos pueros, & rudes ubique, etiam in plateis, quam ad celebriores conciones; libenterque aliis volentibus concionari locum cedant. *z*

8. Qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt, extra Domos nostras concionaturi ne mittantur. Cum iis verò, qui in Ecclesiis nostris concionantur, nemo dispenset, inconsulto Provinciali. In victu autem, & vestitu lautiæ illæ, ad singulritates, & exemptiones, quibus alii meritò

*Concionatorum
studia.*

x P. 4. c. 8. B.
C. & F. & R.
Conc. 4. §. &
17. & Iu. 1. §.
6. 7.

*Virtute præcel-
lant.*

y P. 7. c. 4. §.
1. & P. 10. §.
2. & R. Conc.
2. 3. & In. 2.
§. 8.

*Eorum humi-
litas.*

z P. 4. c. 8. C.
& P. 7. c. 4. §.
7. & R. Conc.
6. 7. 8.

Frugalitas.

a In. 2. §. 9. &c offenduntur, minimè concedantur. *a*
Or. c. 1. §. 15.

Paupertas.

9. Qui in loca etiam remotiora concionatur mittuntur, præter equum suum, & socii, tertium pro sarcinis ne addant. Cumque extra Collegium concionantur, victum potius, quām pecuniam pro victu accipient; idque apud Ecclesiasticum, vel alium honestum civem, vel convenienti aliquo Religiosis loco. Viaticum porrò, non nisi necessarium, pro solo itinere admittant. *b* Quia verò Concionantibus

b In. 15. c. 1.
 & C. 6. D. 39.
 §. 4. & C. 7.
 D. 80. §. 8.

extra nostra Templa obtrudi aliquando stipendium solet, præscriptum est 1. ne quid oblatæ pecuniae Concionator accipiat; sed si quis offerat, eum ad Superiorum Collegii, vel Domus loci, in quo concionatus est, remittat. 2. Superior offerenti declareret, nihil præter id, quod ad Concionatoris sustentationem, & viaticum fuerit expensum, aut necessarium accipi à nobis posse, tanquam stipendium, aut eleemosynam in compensationem pro ministerio; adeoque quidquid ultra reliquum fuerit, reddat. 3. Si tamen urgeat ille ultrò, & spontè, ac titulo puræ, & liberalis eleemosynæ velit dare; poterit in eo casu Superior, in utilitatem Domus, seu Collegii, cui præfet, accipere. Si verò Concionator alibi, quām ubi Societatis domiciliu

lium est , concionatus fuerit. 1. Nihil pariter supra id , quod ad sustentationem , & viaticum expensum , necessariumque fuerit, admittet. 2. Si tamen urgeatur, nec illud etiam alio quovis modo , vel nomine accipiet , quām quo dictum jam fuit. 3. Quidquid illi reliquum, ultra sustentationem , & viaticum fuerit ; id totum , cum ad locum , ubi ex Superiorum mandato degere debet, venerit, loci illius Superiori, & in ejusdem Domus utilitatem tradet. ^c C. 12. D. 40.

10. Materia verò à Concionatoribus pertractanda ea sit , quæ captum Auditorum non superet, & ad piam eorum utilitatem faciat. Commendent Confessionis , & Eucharistiæ frequentem usum , & cætera , quæ ad cultum Divinum , & Obedientiam erga Prælatos, quidquid demum ad officia viri Christiani pertinet : quod etiam præstabunt qui Sacram Scripturam populo prælegunt. ^d Abstineant prorsus ab iis dicendis, quibus Magistratus, & Ecclesiastici in particulari perstringuntur. Caveant etiam ne Religiosos aliorum Ordinum reprehendere videantur : & in domesticis exhortationibus reprehensionem alicujus particularis , aut Societatis ne attingant ; & omissis dubiis , certa profertant. ^e P. 3. C. 1. §. 5. & P. 4. C. 8. §. 3. & B. & R. Conc. 9. 10. 11.

II. Quo- 13. 14.

Stylus gravis. 11. Quoad orationis, seu styli formam pertinet; nc verborum lenocinia sectentur: & propterea procul habeant libros politioris sermonis, sed profanos; nimjas exaggerationes fugiant; facetias omnino vitent. Modus concionandi à Scholastico sit diversus, utpote ad movendum magis, f P. 4 c. 8 §. 3. & R. Conc. 15. 16. 19. 20. 21. quām docendum factus. In rebus populo denunciandis, & eleemosynis commendandis Superioris præscriptum servent. f

*Actio ad matu-
ritatem compo-
sita.*

12. In Actione Gestus corporis sit modestus, gravis, & ab arrogantia, & ostentatione prorsus alienus; sed potius præferens humilitatem, cui ex animo studere debent. Non aliqua spectacula exhibeant à consuetudine Societatis aliena; nisi Su- g R. Conc. 16. 18. 22. 23. perior aliquando judicaverit dispensandum. In concionibus, & lectionibus tem- pli spatiū horæ non excedant. g

Vestes.

13. Superpelliceum in concionibus ad- hibendum; stola, juxta patriæ morem; & superpelliceum etiam in Lectionibus Sa- b C. 1 D. 110. cræ Scripturæ, ubi ejus est usus. h & C. 4 D. 10.

S E C-

S E C T I O VI .

De Catechesi, & privatis Sermonibus.

DE Doctrina Christiana , seu Catechismo nonnulla peculiaria referenda sunt , ad ejus pretium , primumque spectantia , præter jam dicta , ubi de Professis , Part. 3 . Cap. 3 . Sect. 2 . §. 3 . 4 .

1. Igitur Præpositus Generalis nominatim commendatam sibi noverit institutionem puerorum , ac rudium in Christiana Doctrina : est enim maximè necessarium , ut circa hujus rei providentiam diligenter invigilet ; cum in Proximis ædificium Fidei , sine hoc fundamento non possit consurgere ; & in nostris periculum sit , ne , ut quisque erit doctior , ita Provinciam hanc , tamquam primo i Paul. III. p. aspectu , minus speciosam , forsitan de- 12. & Jul. III. trectare conetur : cum tamen revera nulla P. 61. & P. 5. c. sit fructuosior , vel proximis ad ædifica- 3. B. & C. 2. D. 58. & R. tionem , vel nostris ad caritatis , & hu- militatis simul officia exercenda .

2. Præter assiduum usum hujus Ministerii tantoperè commendatum , omnes , post emissam Professionem , aut suscep- tium .

Gradum Coadjutoris spiritualis , de- bunt

*Gravissima
hujus Ministerij
commendatio.*

1 P. 4. c. 10. §. bent Catechismum docere per quadraginta
10. & K. & C. dies; quod etiam Præpositis, & Rectori-
1. D. 138. & bus, ubi primum Regimen auspicantur,
C. 2. D. 58. & injunctum est. Diligenter etiam in ea tra-
65. & R. Prov. denda Novitii instituendi sunt: & externi
71. & R. Præp. Discipuli in scholis inferioribus eandem
4. & Reæt. 3. docendi, ut suis locis traditur. 1

*Modus majori
locorum edifi-
cationi aptan-
dus.*

*m C. 1. D. 137. exigetur, sive id canendo, sive secus
& R. Præp. 39. fiat. m*

*Omnium est 4. Ceterum præter enunciata Ministe-
piis adhortatio. ria Verbi Dei, quæ non sine delectu no-
nibus juvare stris hominibus imponuntur, omnium
proximes.*

3. Modus autem Doctrinam Christia-
nam tradendi, pro locorum ratione, ad
ædificationem, & majorem utilitatem
exigetur, sive id canendo, sive secus
& R. Præp. 39. fiat. m

*n Ex. c. 6. §. 4. 2. & P. 7. c. 4. §. 8. & R. com.
42. & 10. & R. Coad. 9. & Or. C. 4. §. 22.*

prorsus est, pro ratione sui gradus, piis
colloquiis Proximum ad meliora promo-
vere, & consilio, ac exhortatione ad bo-
na opera, præsertim ad Confessionem ex-
citare. Quod ut præstare facilius possint,
inter Domesticos piis sermonibus assues-
cant, & linguam ejus regionis, in qua
resident, addiscant. n

SEC-

S E C T I O V I I .

De Officiis Divinis.

1. **Q**uoniam occupationes, quæ ad *animarum auxilium assumuntur*, *Cur non indu-*
etus sit Chorus
magni momenti sunt, ac nostri Instituti in Societatem.
 propriæ, & valdè frequentes; cum aliqui nostra habitatio tam sit in hoc, vel in
 illo loco incerta: non utentur Nostri ^o Paul. III. p.
 Choro ad Horas Canonicas, vel Missas, ^{14. Jul. III. p.}
 & alia Officia decantanda; quandoque ^{67. & Gregor.}
 dem illis, quos ad ea audienda devotio ^{XIII. p. 136.}
 moverit, abundè suppetet, ubi sibi ipsis ^{& P. 6. c. 3. §.}
 satisfaciant. ^{4.}

2. **Q**uatenus tamen judicaretur popu- *Quatenus ali-*
lum moveri ad magis frequentandas Con-
fessiones, Conciones, & Lectiones, & *quando permis-*
non aliter; posset ordinariè Dominicis,
& Festis diebus dici vespertinum Offi-
cium, sine cantu figurato, vel firmo, sed
tono quodam devoto, & simplici, eodem-
que tono Officium Hebdomadæ Sanctæ
cum suis cæremoniis. In Missis autem ma-
JORIBUS, quæ dicentur (licet submissa vo-
ce) habita ratione devotionis, & decen-
tiæ, licebit duos vestitos superpelliceis ^p P. 3. c. 3. §. 4.
assistere. ^p Habita postea ratione finis pre- & B. & C. 1.
dictæ D. 40.

dictæ Constitutionis dispensatum est; ut Præpositus Generalis posset inducere Missæ, & Vesperarum cantum, vel etiam inductum revocare, ubi minus benè id

q C. 1. D. 17.

munus præstari posset. q Cantus verò non alius esset, quām præscribitur in Constitutionibus: circa quem tamen, locum habeat dispensatio P. Generalis, præser-

r C. 3. D. 36.

tim inter Hæreticos, & Infideles. r A quo etiam permitti poterit, ut in morte Principum, quando pro eis exequiæ publicæ fieri solent per Ecclesias Civitatis, in nostris pariter celebrentur, cum feretro, sine pompa; celebrando scilicet Missas: vel si usus Patriæ habet, etiam recitando Officium Defunctorum, modo nostro sim-

s C. 1. D. 12. &

plici. s Ad uniformitatem verò in omnibus Provinciis observandam, statutum est; ut in publicis cæremoniis, in Missis, ac

C. 4. D. 61.

Vesperis, quando cantantur in nostris Ecclesiis, in Sacramentorum administratione, & in aliis Officiis Ecclesiasticis ritus ubique Romanus observetur. *

*Processiones
quatenus usur-
panda.*

3. Statutum pariter fuit, ne Processiones à nostris in posterum fierent; sed Generalis haberet facultatem dispensandi, ut eadem retineantur, & instituantur, ubi ad Dei gloriam expedire judicaverit: Romana porrò Corporis CHRISTI Pro-

cessio

cessio (cùm intermittendam PP. censuissent) jussu Greg. X I I I. retenta est. " " C. 3. D. 350. Idem tamen Pontifex voluit Nostros liberos omnino esse à publicis Processionibus, seu precibus, nec ab illis Ordinariis cogi posse, ut illis interessent. x

4. Si tamen contingere, ut interesse Eadem quo loco compelleremur publicis Supplicationibus, superpellico utemur, juxta communem honestorum Clericorum morem. De loco tamen, & Ordine procedendi relinquendum est eorum arbitrio, qui nos vocantur. y

y C. 3. D. 250.

S E C T I O N I I I.

De Congregationibus Beatae VIRGINIS,
& bone Mortis.

1. E recte sunt intra nostra septa Soda-
litates B. V. primò quidem in Col-
legio Romano pro externis Scholasticis, ad
hoc; uthi certis diebus, & horis conve-
nientes in nostrum Templum Annuntiatio-
nis Beatæ MARIÆ, Confessionis, & Eucha-
ristiæ Sacraenta ibidem frequentarent,
& Divinis officiis, colloquiis, & exhorta-
tionibus spiritualibus, aliisque piis operi-
bus vacarent; cui Sodalitati, beneficio
Apo-

Institutio. &
exercitia Con-
gregationum B.
V. & bona Mor-
tis.

Apostolico , pluribus Indulgentiis ornatae
Præpositus Generalis , seu Vicarius alias

z Greg. XIII. erectas in quibuslibet nostris Domibus,
p. 256. & Six-
tus V. p. 269 &
Idem. p. 3. In
App. Inst. Soc.
Impr. an. 1665
& Clem. VIII. ut æquè, ac prædicta Congregatio Prima-
p. 301. & Or. c. ria indultis , ac Indulgentiis ei concessis
z. §. 1. fruantur. z

*Non possunt ha-
bere bona im-
mobilia, & cer-
tos reditus.*

z Greg. XIII.
p. 260. & Or. c.
21. §. 3. & Bre-
ve M. S. Greg.
XV. 15. April.
1621. & Decl.
Sac. Congr. de
qua mentio in
literis encycli-
cis Secr. Socie-
tatis 10. Sept.

1605.
*Forma eas ag-
gregandi Pri-
maria Roma-
nae.*

2. Est autem advertendum Congrega-
tiones , quarum directio à Societate susci-
pitur , nullo modo bona immobilia aut
certos reditus admittere posse ; cùm nec
Societas capax sit eorum redditum , nec
ipsa Sodalitia ; cum ejusmodi esse oporteat ,
ut à Nostris erecta , quandocumque illi se
subducere voluerint , eo ipso dissolvantur.
Ceterum ex hac ordinatione illud etiam
commodi accidit , ut hæ Sodalitates non
subsint Ordinariorum Visitationibus : sed
à Societate , cuius fuit earum Instituta
condere , dirigantur. *

3. Porro modus , quo dirigi debeat po-
stulatio aggregationis Sodalitatum ad pri-
mariam Romanam , paucis comprehenditur.
1. Cùm Rectori , accidente etiam
Provincialis judicio , videbitur tot esse per-
sonas , & tales , ut nova Congregatio
institui

institui debeat; curabunt ut aliqui ex iis binas literas Romam scribant, alteras ad P. Generalem (penes quem unum est aggregandi potestas) quibus id petant; alteras ad ipsum Præfectum, & Assistentes Primariæ Congregationis, flagitantes ut eam gratiam apud P. Generalem proculent. 2. Expensæ in exscribendis literis patentibus pro aggregationibus hujusmodi, non suscipiantur ab aliis, quam ab ipsis Provinciis. Provincialis tamen prospiciat peculiari aliqua ratione, ne Collegia, & Domus hisce sumptibus graventur. ^b

^b Or. c. 21. §.
2. 3.

4. Præterea à P. N. Vincentio Carrafa anno 1648. instituta est in Templo Domus Professæ Romanæ, atque exinde in reliqua Societatis Templa maximo fructu propagata Congregatio, quam vocant Bonæ Mortis; quia certo hebdomadæ die conveniunt utriusque sexus Christi Fideles, ut piis adhortationibus, & precibus ad sanctum vitæ finem peragendum juventur. Atque hanc Congregationem Alexander VII. Indulgentiis munivit, Brevi expedito 21. Augosti 1655. ubi asserit eandem esse auctoritate Apostolica confirmatam.

*Congregatio
Bonæ Mortis.*

5. Non permittendum autem ut cum Congregationibus Externorum Nostri

*Congregationes
Externorum
non admitten-
dæ.*

Y mis-

misceantur ; nec ulli earum conventus apud nos agantur, nisi qui ad finem Societatis conducerent.^c

c P. 7. c. 4. G.

& R. Prov.

103.

SECTO IX.

De Exercitiis spiritualibus.

Exercitiorum 1. **E**xercitia spiritualia, auctore S. IGNATIO, ex Sacris Scripturis, & vita spiritualis experimentis elicita, & in certum ordinem, ad piè movendos Fidelium

d Paul. III. in Form. p. 9. & mentis essentialibus Instituti Societatis; 32. & Jul. III. quibus illa ad suorum, Externorumque in eadem pag. spiritualem profectum utitur; & quibus 61. & P. 7. c. 4. § 8. & C. 5. D. 58. & C. 7. D. 40. referri debent, magna ex parte, accepti uberes fructus, quos eadem Societas in Ecclesia Dei ubique gentium producere non cessat. *d*

Modus ea tradendi in Directorio.

e Ep. Secr. Societatis præfixa eidem Directorio.

2. In hoc armorum spiritualium genere tractando erudiendi sunt nostri Scholastici, ut indicatum est P. 2. Cap. 5. Sect. 7. §. 6. & ad hanc scientiam parandam, ex Decr. 107. Con. 1. & approbatione Con. 5. Directorium peculiare compositum est, atque vulgatum. *e* Rejecto igitur Lectore ad uberrimam hujus Directorii institucionem, huc pauca revocabuntur, quæ sparla in Constitutionibus, & Regulis extant.

3. Licet Sacerdotum maximè sit, alli- *Non omnium
ca tradere.*
cere ad Exercitiā hominēs, atqüe ea trade-
re: nulli tamen ea cura demandanda esset, *f* P. 4. c. 8. §.
nisi prudentia, ac rerum spiritualium usu *5. & P. 7. c.*
satis probatus esset. *f*

4. In universum loquendo Exercitiā, *4. §. 8. & R.*
quæ ad primā hebdomadā pertinent, *Sac. 7. & Pr. p.*
tantum tradantur. Omnia verò tradi- *41. & Rect. 67.*
oportebit rariis hominibus, & qui de vitæ *Neque omni-
bus statu deliberare velint. g* *g P. 4. c. 8. E.*
& P. 3. c. 3. R.

5. Nemo scriptas dabit, aut mittet cui- *Nulla scripto
quam Externo, vel Domestico Instructio-
nes spirituales, aut meditationes, nec Ex-
ercitia spiritualia communicabit, nisi à
Superiore id approbetur. h* *meditationes
communicentur
in officio Superiore.*
h R. com. 39.

6. Concessa est Indulgentia plenaria *Indulgentia
omnibus Christi Fidelibus, qui apud Nos
Exercitia per octiduum peregerint, & con-
fessi Sacram Eucharistiam sumpserint. i* *plenaria Exer-
citia peragenti-
bus.*

7. Neque hic omittendum videtur ex *i Alex. VII. in
Directorio in Exercitiis Cap. 4. §. 2.
quoad expensas nostrarum Domuum, le-
vandas attinet; si quando graves essent, ob
Externorum sese apud nos exercentium
alimenta, eleemosynas in id oblatas, si of-
ferantur, communiter non recusandas,
præsertim à ditioribus; nec, si non offe-
rantur, requirendas esse.* *Ex paga. 49.
Append.
Expensa pro
Exercitiis.*

C A P U T I I.

De Missionibus.

Xpositis hactenus Ministeriis
maximè affines sunt Missiones,
ac proinde hic tractandæ; licet
extra nostras Domos necessario
peragantur. Scholæ publicæ, domesticum
quidem munus, sed materia discrepans,
postmodum exponentur.

^{† Missiones So-}
cietatis pro-
priissime.

¶ Ex. c. 4. §.
27. & 35. &
p. 3 c. 2. G. &
P. 4. Proœm.
A. & P. 7. c. 1.
§. 1. & A. &
c. 2. H. & Paul.
III. in Form.
p. 11. & Jul.
III. in eadem
p. 63. & Paul.
III. in Bull. p.
38. & C. 5. D.
46. & R. Miss.
1. & In. 12.
§. 2.

* Sed praci-
pue Professo-
rum.

S E C T I O I.

Missionum dignitas, & per quos
instituendæ.

† 1. E T quidem inter præcipua Societatis
munia Missiones censentur: ut no-
stræ Vocationis proprium dicatur, diversa
loca peragrare, & vitam agere in quavis
Mundi plaga, ubi majus animarum auxi-
lium speratur. *

* 2. Et propterea Societas Professa ali-
quas obligationes suscipere recusat, de
quibus infra Cap. 3. Nec Professi stabi-
lem in Domibus habitationem habent; ut
expeditiores sint ad Missiones, quæ pro-
pria

priæ ipsorum sunt, & obnixè propterea
P. Generali commendatæ. *b* Quatenus
autem Professi vi voti, quò se obstrinxer-
unt Summo Pontifici, ad Missiones te-
neantur; & quomodo iidem in Pontificiis
Missionibus se gerere debeant, explicatum
est supra Par. 3. Cap. 3. Sect. 3.

b P. 4. c. 2. §. 4.
& B. ... & P.
6. c. 3. §. 5. &
C. 5. D. 46.

3. Quare hic agendum est de Missioni-
bus, ad quas mittuntur nostri Sacerdo-
tes à Superioribus Societatis: dicendorum
tamen pleraque pertinere etiam ad Ponti-
ficios Missionarios minimè dubitandum
est. Primò igitur exponendum quid serva-
re debeat qui mittit; 2. quid præstandum
à Misso circa seipsum. 3. quid circa
alios.

4. Præpositus Generalis quocumque
locorum mittere potest omnes suos Sub-
ditos, sive Professionem emiserint, sive
non emiserint; cùm expedire ad animarum
auxilium judicaverit. Quam mittendi fa-
cultatem potest Generalis Inferioribus
communicare. *c*

Generalis au-
toritas ad
Missiones.

c Paul III. p.
38. & P. 7. c. 2.
§. 1. & B. & P.
9. c. 3. §. 9.
& F.

5. Vicarius autem Generalis habet li-
mitatam facultatem mittendi Professos
quatuor Votorum. Nam ad Infideles, &
remotas partes, non poterit mittere sine
decisivo suffragio Assistentium, & eò tan-
tum; unde impediri non possint, quo mi-

Vicarii.

Y 3 nus

d Off. Vic. §.

11.

Provincialium.

nus Congregationibus, ad quas jus habent, intersint. *a*

6. Provinciales ordinariè mittunt ad

Missiones ex Subditis, quos volunt, intra

Provinciam suam: immò jubentur in illis

Confessarios identidem adhibere; ne per-

petuò cum nonnullis Devotulis occupen-

tur. At extra Provinciam nequeunt mi-

tere præsertim eos, qui jus habent ad Con-

gregationem Provincialem, quando ea

imminet. Si tamen aliud posceret urgens

causa, cum suis Consultoribus ad plura

suffragia statuet, an mittendi sint. *f*

Superiorum

localium.

g In. 4. §. 3. & In. 10. §. 10. & In. 15. c. 2.

§. 8. & In. 3. §. 10. & In. Temp. tit. r.

§. 15. & Cl. c. 11. tit. 2. §. 4.

Eorum qui mittuntur.

7. Superiores locales non videntur ha-

bere facultatem suos mittendi ad laboran-

dum in Missionibus extra Urbem, in qua

resident, nisi ad loca vicina, tridui spatio;

& hæc Missiones commendantur ad discu-

tiendum otium Operariorum, & ædifica-

tionem præbendam Proximis. *g*

8. Non repugnat etiam Constitutioni-

bus, ut mittendi ipsimet sibi eligant ubi,

& in qua re occupentur: si aliquorum ju-

dicio felictum fuerit, ut discurrant, qua-

cumque majus Dei obsequium, & ani-

marum profectum assequi se posse arbi-

trantur. *b*

h P. 7. c. 1. §. 1. & 7. & c. 3. §. 1.

S E C

Y

S E C T I O N I I.

Qui, & ad quos mittendi.

1. Ceterum Præpositus Generalis, & quicumque ab eo hanc mittendi facultatem habuerit, diligenter in hujusmodi Missionibus curet; ut, quod ad majus Dei obsequium, & universale bonum facit, statuatur. Et si rei difficultas id poscit, præmissis suis, & suorum orationibus, & sacrificiis, & consultatione cum aliquo, vel pluribus ex Societate: quod maximè servandum est, si ob urgentiorem necessitatem Missio inter Infideles instituenda est. *i*

*Deus præ oculis
in decernenda
Missione.*

*i P. 7. c. 2. §.
1. & C. D. &c
P. 9. c. 3. §. 9.
& F. & R.
Prov. 109.*

2. Ad eligendos autem populos, præ oculis habenda sunt aliqua; & ceteris partibus anteferendi, qui aut magis indigent, aut spondent majorem fructum spiritualem, aut melius de nobis sunt meriti, aut quorum pietas latius promanare potest; ut sunt Urbes primariæ; & in eis Principes, viri docti &c. aut ubi, propter malevolorum sermones, alienati à Societate aliqui, ei viderentur reconciliandi. *i*

*Ad quos potissimum Missio in-
stituenda.*

*1 P. 7. c. 2. §.
1. & D.*

3. In determinandis verò personis, quas mittere oporteat, attendenda hec sunt. *i.*

Y 4

Ad mi.

*Qui ad quasq;
Missiones ope-
rari possunt.*

Ad res graviores, & in quibus plus refert non errare, aptissimi, & quibus maximè fuditur, feligendi. 2. Ubi magni subeundi labores corporis, robustissimi. 3. Ubi pericula spiritualia, in virtute probatissimi. 4. Ad agendum cum prudentibus, & primariis Viris, convenient, qui conversandi cum hominibus gratiam habent, cum exteriori specie (modò, quæ interiora sunt, non dèlant) quæ ad auctoritatem conferat.

m P. 7. c. 2. F.
& R. Prov.
109.

*Quomodo in-
vicem associan-
di.*

n P. 7. c. 2. F.

*Cui parere de-
beant, & quo-
modo dirigendi.*

5. Ingeniosis, & literatis ii magis quadrant, qui in ingenio itidem, ut plurimum, aptiores erunt, qui talento Prædicationis, & audiendarum Confessionum pollent.

4. Quod ad numerum attinet, & combinationem hujusmodi Operariorum, sua etiam consideratio adhibenda. 1. Convenienter non mitti unum, sed saltem duos. 2. Plures etiam mitti possent, cum suppetret copia hominum; & numero messis responderet. 3. Concionator adjungendus Confessarius, inexpertus exercitato, circumspectus animoso; ita ut diversitas utrumque juvet, non discordiam generet. "

5. Qui primo loco in Patentibus nominabitur, Superior erit Missionis; alter Admonitor: & si Provinciali videbitur, omnes subjiciantur Superiori vicinioris do-

domus, ^o cui Superiori etiam jure Socie-
tatis communis subduntur. ^p Quod ad mo-
dum mittendi spectat, Provincialis det
operam; ut pedestri itinere proficiuntur,
habita ratione solum necessitatis in equi-
tando. Præter patentes literas, videat an
aliâ epistolâ dirigendi sint ad loci Præsides.
^q Instructionem etiam ordinariè mitten-
dis dabit rerum gerendarum, plerumque
in scriptis, ^r

S E C T I O III.

Quid præstare Mittendi debeant.

EX parte vero eorum, qui mittuntur,
non pauca servanda sunt; seu consi-
derentur quæ ad ipsorum animos, & cul-
tum corporis spectant; seu quæ ad Proxi-
morum utilitate in referuntur.

i. Ipsi, nulla ratione, se ingerent ad
eundum, vel manendum, in hoc loco *Indifferentia
Mittendorum.*
potius, quam in illo; sed plenam, ac om-
nino liberam sui dispositionem Superiori
relinquent; postquam ei suæ conscientiæ
plenam rationem reddiderint, ut melius
in Missionibus dirigi possint. ^s Hinc pla-
num sit prohiberi, ne quis magna aucto-
ritatis intercessiones adhibeat, ad aliquem
de

^o In. 12. §. 15.
& R. Prov.

^p C. 11. D. 32.
& P. 7. c. 3. A.

^q P. 7. c. 1. §.
1. G. L. M. &

C. 3. D. 37. &
R. Prov. 115.

& R. Miss. 4. 5.
& In 12. §. 15.

^r P. 7. c. 2. §.
2. & L. & N.

& c. 1. §. 5. &
F. & G.

^s P. 7. c. 2. §. 1.
& c. 3. §. 1. &
Ex. c. 4. §. 35.
& R. Miss. 2. 3.

* P. 7. c. 2. K. de Societate petendum, nisi id Superiori
" P. 7. c. 2. I. probari intellexerit. * Non tamen his re-
& Ex. c. 8. A. pugnat proponere, debita cum indifferen-
& P. 5. c. 4. F. tia, motus animi, qui in contrarium oc-
& R. Miss. 3. currunt. *

*Servandi mo-
res, & discipli-
na religiosa.*

* R. Miss. 1.
& 25. 26. &
In. 12. §. 2.

*Paupertas, &
aedificationis
præsidia.*

* R. Miss. 6.
Or. c. 1. §. 18.
& In. 13. §.
3. & 8. & C.
6. D. 39.

2. Dum mittuntur, rem maximi pon-
deris in Societate sibi esse commissam in-
telligent: & ita se comparent, ut apta Dei
instrumenta esse possint. Quantumlibet oc-
cupati ne obliviscantur propriæ perfec-
tio-
nis: servent cum Deo, & inter se unio-
nem; & Orationem matutinam, & Exa-
men vespertinum, quoad ejus fieri poterit,
nunquam intermittant: serventque Regu-
las Societatis. Apud alios verò se integrita-
tis, & gravitatis exemplum præbeant. *

3. Paupertatem sectentur non modò in
itinere, ut supra dictum est, sed & in
Hospitio; quod Xenodochium esse oportet,
si mundum aliquod reperiret; aut
honesta domus; in qua fœminas non au-
diant. Invitationes ad mensam declinandæ.
Victus potiùs, quām pecunia pro eo com-
parando, accipiendus; iisque sufficiens qui-
dem, sed qui sit aedificationi: acceptæ au-
tem pecuniæ rationem Superiori reddent;
&, si quid ejusdem superfuerit, pariter
illi tradent. * Quamquam in Missionibus
præcipue cayendum est, ne à Pœniten-
tibus,

bus, Amicis, ac Devotis pecunia ulla accipiatur ad proprium usum, cùm nec ad id facultatem Superiores dare possint. *z*

4. Cùm ingressi fuerint loca, in quibus Ordinarii resident, eos quamprimum adent, & oblatâ submissè operâ suâ, facultatem modestè petant ministeria Societatis exercendi: tum omnes, quorum auctoritate opus habent, beneyolos sibi facere studeant, Parochos presertim, ac Religiosos, & si quos adversarios esse Societati intellexerint. *a*

5. Tum strenuè admovenda manus operi: eaque ferè omnia in Missionibus media adhiberi poterunt; quæ congruunt Societatis Instituto; & superiùs enumera sunt: nempe ministerium Verbi Dei, Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ administratio, Exercitiorum spiritualium traditio, Ecclesiasticorum instru-
b ctio, Catechesis ad Pueros, & alios rudes, Pauperum in Xenodochiis, & Carcere publico visitatio. *b*

6. At in hisce Ministeriis eligendis infra scripta serventur. Cùm Societas spiritualia, & corporalia obsequia Proximis præstare possit; ubi utrisque par non est, priora præferantur. Eadem est ratio de magis urgentibus, magis propriis nostri Instituti,

z Ex c. 1. §. 3.

& P. 6. c. 11. §.

7. & C. 5. D.

29. & C. 6. D.

21. & C. 11. D.

39. & Or. c.

4. §. 9.

Reverentia

erga Pralatos.

a P. 10. §. 11.

& B. & R. Miss.

7. & 17. & In.

12. §. 3. & 5.

& 12.

Quæ Ministeria

exercenda.

b P. 7. c. 3. §.

2. & A. & R.

Miss. 10. 11. 12.

& In. 12.

Quæ antef-

renda.

stituti, destitutis aliorum ope, obnoxii discrimini, secum fructum laturis, ad plurimum bonum spectantibus, diutiū permanens, si cetera sint paria, adjiciendus potius est animus, quam oppositis, seu Ministeriis, seu operibus: ac demum, quæ aliis præferenda, communicato consilio cum Superiori propinquiore, statuendum est.

c P.7.C.2. §.1. & E. & C.2.A. & c. 3. §. 2.

d R. Miss. 13. *e* R. Miss. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. & c. & 27. In. 12. §. 1. & 3. 4. 5. 6. 7.

9. 10. *Zelus, & prudenteria quomodo jungenda.* Extat in Regulis Missionum Methodus ordinandæ Missionis; ad quam possunt adjicere Provinciales, quæ pro locorum, ac Missionum varietate opportuna videbuntur.

7. Indicantur præterea nonnulla, quæ præstanta, quæ cavenda; ut in Ministerio tam multa exercitamenta complectente, magnosque animorum motus ciere solito, singula ad perfectam prudentiæ normam exigantur. *i.* Amoveant suspicionem, se gratia reformandi; aut visitandi Cleri venisse. *f* 2. Parochi, aliorumque virorum idoneorum consilia, & opem exquirant.

g 3. Ita se omnibus omnia faciant, ut magnitudinem tamen animi præferant, religiosæ modestiæ simul, & sanctæ libertatis tenaces. *h* Si eleemosyna alicui largienda

f R. 8. 18. 19. & In. 12. §. 3. *g* R. Miss. 4. & In. 12. §. 4.

b R. Miss. 15. 16.

gienda sit , cautè , & secretò fiat. ⁱ 4. Non : In. 12. §. 11.
 prètermittant occasionem Divini servitii ,
 quam possint arripere , sine injuncti operis
 detimento ; licebitque pariter excursiones
 breves aliò facere , cùm spe fructus. ^l 5. ^l P. 7. C. 1. §. 7.
 Firmitatem , quantum licet , rebus per- & R. Miss. 20.
 fectis procurent : non condant autem Sta- ^{21.}
 tuta Congregationi ulli , inconsulto Supe-
 riore. ^m 6. Tempus stationis , ubi à Sum- ^m R. Miss. 22.
 mo Pontifice definitum non est , metien- ^{23.}
 dum , comparando eum fructum , qui in
 ea percipitur , cum eo , qui speratur alibi. ⁿ P. 7. C. 2. H.
 Cùm autem revocari aliquem oportebit , iis & C. 2. D. 12.
 mediis Provincialis utatur ; ut illi , à qui- ^o P. 7. C. 2. §. 2.
 bus evocatur , non offendantur. ⁿ Et ad & H. & P. 8. C.
 hunc etiam finem , scribant qui versan- ^{1. L. & C. 2. D.}
 tur in Missionibus , ad suum Provincia- ^{54. & Form.}
 lem , aut ab eo designatum , singulis heb- scrib. §. 5. & R.
 domadis , vel quoties ille præscriperit , ei Prov. 108. &
 declarantes successum Missionis. ^o R. Miss. 24. &
 In. 12. §. 13.

8. De Missionibus insignibus , quarum *Missiones insig-*
 Operarii per varias Provincias sparsi essent , *nes.*

non segregandis in peculiaribus suæ natio-
 nis Domiciliis , subdendis ve Superiori-
 bus popularibus , actum supra est P. 4. C.

3. De Missione Sinensi extat luculentum
 elogium D. 86. C. 7.

9. Sed ut unum sub aspectum conjicia- *Anacephaleosis*
 mus omnia , quæ ad excolendam Christi *omnium Mini-*
 Do- *steriorum.*

Domini vineam, otiumque discutieñdum
ferè ubique præstari possunt ex In. 4. §. 3.
hæc enumerantur. Docere doctrinam Chri-
stianam, tradere Exercitia, quærere, &
inducere homines ad ea peragenda, visita-
re hospitalia, & carceres; quærere ele-
mosynas ad subsidum ibidens detentorum,
apud eosdem concionari, reducere eos,
qui sunt in malo statu, juvare Confrater-
nitates, ubi sunt, juxta nostrum Institu-
tum, & ubi non sunt, introducere; adire
scholas Externorum, & in eis, consen-
tientibus Ludimagistris, aliquas exhorta-
tiones habere; Juventutem ad Confessio-
nem allicere, quamvis melius sit curare,
ut ipsi Magistri per se hoc faciant; visitare
infimos, ad eos consolandos, & spiritua-
liter juvandos; qua ratione juvantur etiam
propinqui, qui adsunt, & sunt amici;
& facile adduci possunt ad frequentanda
Sacramenta: Pro hoc etiam confert, cum
Proximi veniunt ad nostrum Templum,
libenter eos admittere, & audire in Con-
fessione; & cum occurruunt nobis in via,
invitare eos qualibet occasione. Juvabit fa-
cere interdum Conferentias de modo ju-
vandi Proximos. Præterea possunt fieri
Missiones ad loca vicina. Proderit etiam
non casu, sed consideratè, & cum exa-
mine

mine gestorum juvare Proximum. Denique curandum esset, ut omnes intelligerent, Societati nihil gratius esse posse, quam in omnibus rebus consentaneis Instituto, adhiberi quilibet horâ.

C A P U T III.

De Corporalibus Ministeriis exhibendis, aliquibusque aliis vitandis.

1. Orporalibus etiam pietatis operibus, quantum spiritualia, quæ præponenda sunt, permittant, & vires patientur, incumbendum est; præsertim in Xeno-dochiis eos invisendo, & aliquos, qui eis inserviant, mittendo; & dissidentes ad concordiam revocando; sic etiam pau- res, & in custodiis publicis detentos suble-vando, & ut alii sublevent, curando. Non convenit tamen misceri nos cum aliqua Congregatione; nec apud nos aliquos Con- ventus haberi; nisi qui ad nostrum pecu- liarem finem instituuntur. ^a

*Adjumenta
temporalium
necessitatem.*

2. Externis etiam pauperibus eleemosy- næ aliquæ erogandæ sunt, pro Collegii, vel Domus facultate; & in illis præsertim lo-

^a P. 7. c. 4. §.
9. & G. & c.
2. E. & P. 9. c.
6. §. 4. & B. &
In. 4. §. 3.

*Eleemosyne è
nostris bonis
largiendar*

sis,

cis, ubi reditus Ecclesiasticorum bonorum percipiuntur: exque juxta prescriptum Provincialis; b & si qui ad januam accidunt, a Janitore benignè accipiendi, & juvandi etiam, juxta Superioris arbitrium. c

b R. Prov. 96.

c R. Jan. 10.

Negotia Status
vetantur.

d P. 6. c. 3 §. 7.
& C. 5. D. 47.
48. & 79. &
80. & Or. c. 11.
§. 4. & Paul.
V. p. 309.

Quanam cen-
sanda negotia
Status.

e C. 7. D. 46.
& Or. c. 11. §.
4. &c.

3. Ea verò quæ vitanda sunt nostris, ne in Proximorum utilitatem effusi longius provehantur, quam Religiosa Caritas patiatur, ex sequentibus patent. Nullus publicis, & secularibus Principum negotiis, quæ ad rationem Status, ut vocant, pertinent, per quoscumque requisitus, ulla ratione se immisceat: idque præcipitur in virtute sancte Obedientiæ, & sub poena inhabilitatis ad quævis Officia, & Præla-
tiones, vocisque activæ, ac passivæ priva-
tionis: commendaturque Superioribus, ut propensos ad hujusmodi negotia amovere

lum talium curarum immineat. d

4. Quæ autem pertinent ad solam con-
scientiam Principum, aliorum ve, qui petunt consilium, non eo Decreto prohibentur; sed quæ eò non referuntur, ut sunt ex. gr. Principum foedera: Successio-
nes, Bella: harum enim, & similium re-
rum publicis consiliis interesse, aut operam

eis tractandis impendere, interdicitur. d

5. Nec

§. Nec in familiaritatem Principum se-
se insinuare Nostros convenit; nec aliis
negotiis secularibus, etiam rerum parti-
cularium, præsertim propinquorum occu-
pari: nisi forte interdum, judicio Superio-
rum, caritas aliud suaderet. Abstineant
etiam à Testamentorum executione: &
delatam Legatorum confidentialium cu-
ram non acceptahunt. *f* Sacerdotes verò
et si, cum opus est, ægrotos ad condenda
testamenta hortari deceat; iis tamen con-
ficiendis non assistant. *g* Nullus se exami-
nari in causis civilibus permittat; nisi, qui
ad peccatum obligare potest, compelleret;
aut sine licentia sui Superioris; quæ mini-
mè danda, nisi in causis valdè piis; & quæ
in nullius detrimentum vergant; in crimi-
nalibus autem nunquam. *h* Eorum verò
nullus, etiam Procuratorum, qui Romam
veniunt, Externorum negotia suscipiat,
sive facultate Provincialis: quam raro ad-
modum, nec nisi gravioribus de causis
concedet. *i*

6. Quando declinari non potest ministe-
rium examinandi ad Ordines, aut alia mu-
nia Ecclesiastica ut simul judicium feren-
dum sit de sufficientia promovendorum,
quod quidem non est consentaneum nostro
Instituto; ita judicium temperetur, ut sit so-

*Quicumque
negotia secula-
ria vitanda.*

f P. 6. c. 3. §.
7. & D. & C.
§. D. 48. & 80.
& C. 8. D. 56.
& C. 12. D. 38.
& R. com. 41.
g R. Sac. 28.

b P. 6. c. 3. §. 8.
& E. & C. 7.
D. 13.

*Examinare pro
Ordinariis qua-
tenus licent.*

1 C. 2. D. 71. &
C. 4. D. 63. &
R. Prov. 104.

lum de sufficientia doctrinæ, non autem
morum aut aliorum requisitorum. Posset
tamen dispensare P. Generalis, ubi hoc ex-
pediens judicaverit. ¹

*Seminaria que
admitti possint.*

m C. 2. D. 18.
& C. 3. D. 24.
& C. 4. D. 13.
& C. 12. D. 25.
& in C. 3. In-
terrog. §. 4.
n C. 12. D. 26.

*Monialium
regimen prohibi-
betur.*

o P. 6. C. 3. §. 5.
& R. Præp. 47.
& Rect. 68 &

C. 7. D. 56. &
C. 8. D. 11. &

Paul III. p. 44

* *Et Parochiale:*

p P. 4. C. 2 §. 1.

B & P. 6. C. 3.

§. 5. 6 & C. &

C. 1. D. 124. &

C. 2. D. 59.

q C. 1. D. 136.

* *Et offensio Pro-
ximorum.*

7. Seminaria Externorum adolescen-
tium à Nostris gubernanda non admitten-
tur, nisi ex dispensatione P. Generalis,

quando plures circumstantiæ confluent:
& in admissis peculiares Magistri non
concedendi. ^m Non recusanda autem Se-
minaria, quæ in Gallia condunt Episcopi;
ubi Clerici per Exercitia spiritualia, &
notitiam rerum Ecclesiasticarum, proxi-
mè erudiuntur ad vitam Ecclesiasticam. ⁿ

8. Curam suscipere Mulierum Religio-
sarum quarumcumque, & confessiones
ordinariè audire earumdem in communi-
viventium est vetitum; neque ad id cogi-
possumus. ^o

* 9. Interdicimur etiam suscipere curas
Parochiales animarum. ^p Jus autem illud
Collegii Gandiensis præsentandi tres Pa-
rochiales Neophytorum visum fuit reti-
nendum; ut melius consuleretur illorum
spirituali utilitati. ^q

* 10. Ut cum omni demum hominum
ordine religiosa caritas foveatur: caveant
Nostræ, ne altos quoscumque Externos,
maximè verò Religiosos, aut Viros pri-
ma-

marios, vel lingua, vel calamo, aut quam-
cumque alia ratione offendant: & Superio-
rum erit in hujusmodi noxas inquirere, &
animadvertere, exhibita quamprimum sa-
tisfactione debita. Et Consultores hanc de re
Superiores mediatos monebunt. ^r Specia-
tim vero graviter commendatum, ac di-
strictè præceptum est, ut de Prædicatorum
Ordine magnificè Nostri sentiant, & lo-
quantur; & cum ejus Religiosis mutuæ
hospitalitatis, aliisque caritatis officiis cer-
tare studeant. ^s

^r P. 3. c. 1. §. 9.
& P. 4. c. 16.
D. & P. 6. c. 3.
§. 8. & P. 7. c.
2. H. & P. 10. §.
11. & B. & C.
12. D. 17.

^t C. 8. D. 12.
& C. 11. D. 19.

C A P U T IV.

De Scholis publicis instituendis,
moderandisque.

S E C T I O I.

De Scholarum publicarum Institutione,
& methodo universè.

^{1.} Nter Societatis Ministeria u-
num est ex primariis, omnes
Disciplinas, Instituto nostro
congruentes, ita Proximis
tradere; ut inde ad Conditoris nostri cog-
nitionem, atque amorem excitentur. ^a
Quare opportunè hic exponuntur, quæ de

Schola admittuntur ob Externorum utilitatem.

^a St. R. Prov. 1.

Scholis publicis constituta sunt, cùm de privatis actum jam sit Par. 3. ubi Scholasticorum nostrorum Institutio traditur. Habita igitur ratione, non solum profectus in literis Scholasticorum nostrorum; sed etiam profectus in literis, & moribus Exteriorum, Scholæ aperiantur, saltem in Disciplinis humanioribus; in gravioribus autem, pro Locorum, in quibus Collegia fuerint, ratione. *b*

b P. 4. c. 7. §. 1.
*Etiam Universi-
tatis.*

2. Eadem Caritatis ratio extendi poterit ad Universitatum curam suscipiendam; ut in eis hic fructus latius pateat, tam in scientiis, quæ traduntur, quam in hominibus, qui ad eas convenient, & Gradibus, ad quos promoventur. *c* Eritque Provincialis, omni studio, per se curate, & Rectori etiam valde commendare; ut tam multiplice Scholarum nostrarum labori fructus, quem gratia nostræ Vocationis exigit, abunde respondeat. *d*

c P. 4. c. 11. §. 1.
*St. R. Prov.
I. 2.*

*Ad unam Ra-
tionem studio-
rum omnes se
componant.*

*e P. 4. c. 7. §. 2.
& C. & c. 13.
A.*

3. Ad hunc finem melius consequendum, norma petenda est à Ratione studiorum, quam ex Regulis Collegii Romani confici, approbarique à Præposito Generali eadem Constitutiones monuerunt: Adduntque singula attemperanda circumstantiis locorum, temporum, ac Personarum; nitendo tamen, ut omnes ad unum, qui

qui communis sit, Ordinem studiorum se- *f* P. 4. c. 6. E. &
se componant. *f* At Provincialis partes K. & c. 7. §. 2.
sunt, excubare, ut omnes Regulæ, quæ
ad Rationem Studiorum pertinent, obser-
ventur. Quod si alicubi mutandum aliquid
censeret, referat ad Generalem. *g* Confe-
ctus igitur is Ordo, magno, ac diuturno
labore, à sex Patribus deputatis, non se-
mel in Provinciis examinatus, atque ex-
perientia probatus, auctus etiam Decretis
plurium Congregationum, *h* à multis jam
annis dirigit Societatis Scholas.

§. 13. §. 1. 2.
3. & A. & C.
& §. 5. & c. 15.
C. D. & c. 17.
§. 8. & M.
g St. R. Prov.
38. 39.

h Præf. ad Rat.
St. & Hist. Soc.
p. 5. l. 4. In. &
C. 6. D. 41.

S E C T I O N I I.

De Clasibus inferioribus.

1. **Q**uamquam alios instituere in le-
gendo, & scribendo opus Carita-
tis esset; tamen, propter Personarum So-
cietatis penuriam hoc ordinariè docere non
consuevimus; & universè illud curandum *i* P. 4. c. 12. C.
est, ut quando Scholæ pauciores sunt; al-
tiores semper, quoad ejus fieri potest, re-
tineantur, sublatis infimis. *i* Nostra autem
mens esset, ut in Collegiis communiter
Literæ humaniores, ac linguarum prælege-
rentur, *i* cum hac ratione animarum auxi-
lium, præsertim adolescentium, summo-
perè promoveri compertum sit. *m*

Literæ huma-
niores potissi-
mum tradenda.

i P. 4. c. 12. C.
& St. 1. R.
Prov. 21. §. 1.
& 4.
i P. 4. c. 5. §. 1.
& c. 7. B. & c.
12. §. 2. & B.
m In. 20. init.
& C. 7. D. 26.
§. 1.

*Quot Classes,
& quarum lin-
guarum insi-
tuenda.*

*n P. 4. c. 12. §.
2. & c. 13. B.*

*o P. 4. c. 6. §.
5. & D.*

*p St. R. Proy. 8.
q C 8. D. 16.*

*r P 4. c. 12. §.
2. & B.*

*s St. R. Proy.
23.*

*Quomodo ea-
dem dividenda,
contrahenda.*

2. Tres ordinariè erunt Præceptores in tribus Grammaticæ classibus ; quartus humaniores Literas ; quintus Rheticam prælegat: & in horum classibus Græca lingua , & Hebraïca , & si quæ alia disceretur, est prælegenda. n Sed quia pro Varietate causarum , & Personarum linguæ sacrae priùs , aut posteriùs explicari possunt , ut Hebræa in Theologica Classe traderetur institutum est. p Quoad literas autem Græcas attinet ; propter earum multiplicem utilitatem , Generali enixè commendatum est ; ut earum curam non in minimis suæ providentiæ partibus collocet. q Aliarum præterea linguarum , qualis est Chaldaïca , Arabica , & Indica , ubi utiles ad eos populos juvandos viderentur , Præceptores institui possent. r In Latina verò docenda , Provincialis dabit operam , ut nostri Magistri utantur Grammaticâ Emmanuelis.

3. Quod si tantum negotii aliquæ Classes exhiberent , ut unus Magister eis solus non satisfaceret , Adjutor aliquis ei adjungetur : & si hoc non sufficiet ; geminari posset classis ea , quæ sic numero abundaret. Contra verò , si exiguus numerus , vel Auditòrum dispositio tot classes , & Præceptores non exigeret ; locus erit prudentiæ , ad eum numerum moderandum ; ita tamen

ut

ut semper graduum distinctio servetur : quorum tres ad Grammaticam, reliqui duo ad Humanitatem, & Rhetoricam pertineant. At quæ de classibus inferioribus tum multiplicandis, tum ordinandis, ut earum quælibet intra suos se fines contineat, servanda sunt, habes in Ratione Studio-
rum.

^t P. 4. c. 13. B.
& St. R. Prov.
21. & R. Praef.
inf. 8. & R.
Prof. inf. 12.
13. & R. sing.
class. inf. à
Rhet. ad inf.
Gramm.

*Exercitationes
præscriptæ.*

4. Porrò cum in hisce classibus exerci-
tationes varias pro Scholæ gradu, esse
oporteat; nulla enim re magis adolescen-
tium industria, quam satietate languescit:
" quid in singulis ab earum Magistris pre-
stari debeat, peculiaribus Regulis statutum
est. x In universum illud omnibus hujus-
modi classibus Constitutiones præscribunt:
oportere, ut illarum studiosi Latinum Ser-
monem sibi reddant familiarem, latinè
communiter loquendo (iis Scholis excep-
tis, in quibus discipuli latinè nesciunt) &
stylum scribendo, ac pronunciationem
composita benè pronunciando, expoliant;
& sua etiam stata tempora habeant ad dis-
putandum. y

" R. Prof. inf.
24.

x St. p. 118.
&c.

y P. 4. c. 6. §.
12. 13. & c.
13. §. 3. & R.
Prof. inf. 18.

At in Ratione studiorum distinctius ea-
dem traduntur: & I. Quid in Prælectione
servandum sit, exponitur R. Prof. inf 27.
28. 29. II. Scribendi argumentum quale
dictandum, quomodo recognoscendum,

Z 4 ib.

ib. R. 20. 21. 22. 23. 24. & 30. III. Exercitatio memoriae, & Repetitiones, ib. R. 19. 25. 26 & 36. IV. Disputationes, R. Præf. inf. 33. & Prof. inf. 31. & 34. V. Declamationes, aut solemnes, & rarae, aut privatæ, & frequentiores. R. Præf. inf. 32. & Prof. inf. 32. 33. VI. Emblemata, & Carmina propalam collocanda celeberrimis aliquot diebus, sed prius recognoscenda. R. Præf. inf. 3. & Prof. inf. 32. VII. Ad excitandam diligentiam discipulorum munuscula, seu Præmia quæ danda, & quo aliquando apparatu, numquam verò nostro sumptu; & qui Magistratus creandi. C. 1. D. 123 & Stud. R. Rect. 14. & Præf. inf. 35. 36. & Prof. inf. 35. & 39. Leges verò Præmiorum solemnium St. p. 100. VIII. Comœdiæ, & Tragœdiæ rarissimè agendæ; & non nisi Latinæ, ac decentes, numquam verò in Ecclesia; nec persona muliebris inducatur. R. Prov. 28. & St. Rect. 13. IX. Diebus feriatis habendæ exercitationes inter Academicos, tum Grammaticæ Auditores. Academiq. R. St. p. 169. & 171.

5. Demum spatum temporis in Literis Humanioribus insumendum, propter ingeniorum varietates, aliasque causas, non est limitandum. Videatur autem, an in-

*Quamdiu in
Scholis singulis
immorandum.*

genio valentibus dimidius annus in quavis
quatuor classium inferiorum sufficiat, &
duo in suprema, complectente etiam
Rheticam. ^a Quam quidem Rhetori-
cæ facultatem curandum est, ut Alum-
ni nostri, sive Convictores, annum au-
diant, antequam Philosophiam aggre-
diantur. Ceteris quoque Externis idem
suadendum, sed cogendi non sunt. Si qui
tamen planè velint ad Philosophiam acce-
dere, posset cum illis agi, quod in Con-
stit. L. D. Par. 4. Cap. 17. statuitur. ^a

6. Et quidem Rectoris erit per se, vel
per Cancellarium, semper observare; ut
qui novi accedunt examinentur; & con-
venientibus singuli classibus collocentur,
eiusdemque discretioni relinquitur (auditâ
sententiâ eorum, qui ad id munus designati
sunt) quamdiu quisque in qualibet facul-
tate versari debeat. ^b Porrò in admittendis
Scholasticis ad inferiores classes, iisdemque
ulterius promovendis, serventur R. Præf.
inf. à 9. usque ad 26. ubi statuitur nem-
nem, eo quod ignobilis sit, & pauper,
excludendum; arcendos verò nimium te-
neros, & prorsus ignotos, & ab infima
classe proiectiores ætate.

^a P. 4. c. 15. §.
i. & A.

^a P. 4. c. 5. §.
3 & c. 13. E. &
St. R. Rect. 12.

*Per quem, &
quomodo in suis
classibus Scho-
lasticci collocan-
di.*

^b P. 4. c. 5. §.
2. 3. & C. D. &
c. 13. §. 4. & E.
& c. 15. §. 1. &
A. & c. 17. §. 2.

SECTIO

SECTIO III.

De Classibus superioribus in communi.

*Quare Sacra, & naturales scientie perira-
stante.*

CUM Societatis, atque studiorum scopus sit, Proximos ad amorem Dei, & salutem suarum animarum juvare; cumque ad eum finem medium magis proprium sit facultas Theologię; in hanc potissimum Societatis Universitates incumbent: ac diligenter, per idoneos admodum Preceptores, quae ad Scholasticam doctrinam, & Sacras Scripturas pertinent, ac etiam expositiva, que ad prefixum hunc

e P. 4.C. 12. §. nobis finem conveniunt, pertractabunt.

2. & C. 2. D. 9. Et quoniam Artes, vel scientiæ naturales disponunt ad Theologiam, & ad perfectam

d P. 4.C. 5. §. 1. cognitionem, & usui illius inserviunt;

& c. 12. §. 3. haec pariter tractandæ sunt: d sic tamen ut

e C. 3. D. 47. & veræ Theologiæ Scholasticæ inserviant.

R. Prov. 53. 2. Moralis etiam scientia, & Mathematica, quatenus tamen ad finem nobis pro-

f P. 4.C. 12. C. positum conveniunt, tradentur. f Sed medicinæ, & Legum studium, ut à nostro Instituto magis remotum, in Universitatibus Societatis, vel non tractabitur; vel saltem ipsa societas per se id oneris non sus-

g P. 4.C. 12. §. cipiet. g

4.

3. Et

3. Et hæc quidem facultates tractandæ De ratione autem servanda in communi, dum traduntur, hæc decreta sunt, præter ea quæ sigillatim pro singulis classibus præscribuntur in Ratione studiorum, & attingentur infra Se^z. proximâ. Primò sequantur Nostrî in quavis Facultate securiorem, & magis approbatam Doctrinam, & eos Autores, qui eam docent; novitasque, & diversitas opinionum eliminanda. ^b Hujus verò Constitutionis ea est sententia. 1. Ut Nostrî non inducant novas opiniones. 2. Ut si quando contra communem senserint, sequantur quod Societas judicaverit. 3. Ut in Controversiis, in quibus neutra opinio est adeò communis, redigantur ad conformitatem, ut sic idem sapiamus, idem dicamus omnes. ⁱ In iis verò quæstionibus, in quibus liberum est quamcumque partem; C. 5. D. 50. sequi; ita defendatur una pars, ut alterius etiam partis, ac multò magis prioris Professoris, si contrarium docuerit, existimationi consulatur. Quin etiam, si conciliari possunt Autores, id ne negligatur, optandum est; ^l & quæ opiniones alicubi Catholicos graviter offendere scientur, eas ibi nemo defendat. ^m Et quidem ad coercendum divagandi in opinando licentiam, utile fuerit Summas tum Philosophicam, tum

Doctrina solida,
& uniformis.

^b Ex. c. 3. §. 11.
& P. 3. c. 1. §.
18. & O. & P.
4. c. 5. §. 4. & c.
14. §. 1. & R.
Prov. 54. &
Rect. 39 & St.
R. Prov. 16. &
C. 5. D. 6. &
41. & R. Rec.
6. & R. Prof.
sup. 6. 7.

^l C. 5. D. 41. &
R. Prof. sup. 5.
^m C. 5. D. 41.
& R. com.
Sup. 6.

Theo-

¶ P. 4. C. 14. B.
& C. 5. D. 70.
& C. 7. D. 83.

Praelectiones
quomodo haben-
de.

o R. Prof. Sup.
7. 8. 9. 10.

Theologicam confidere; quæ usui Societati
sint, ubi ratio temporum id permiserit. *

4. At in habendis prælectionibus Pro-
fessores ne adducant opiniones inutiles, ob-
soletas, absurdas, & manifestò falsas; nec il-
lis refutandis nimis immorentr. Conclu-
siones pondere potius, quam numero argu-
mentorum probent: non digrediantur: stu-
deant brevitatè: in referendis Doctorum au-
toritatibus nec sint nimii, nec parùm fide-
les. Si quis citra dictationem docere potest,
ut quæcumque scribenda sunt, commodè
valeant ab Auditoribus excipi; is ne dictet,
optandum; qui verò dictant; intermisceant
explicationem, & Auditores, ad eos Auctores
qui copiosè, & accuratè materiam aliquam
pertractarunt, rejiciant. *

Eadem quo pa-
cto excipienda.
p P. 4. C. 6. §. 8.
& I. & §. 14. &
M. & §. 16. &

Repetitiones.
q P. 4. C. 6. §. 8.
& H. & C. 13.
§. 3 & D. &c.
R. Prof. Sup. 11.
12. 13. & R.
Acad. Theol.
2. 3.

5. Præterea commendatur Auditoribus,
ut quæ audierint, diligenter adnotent; suum-
p. que privatum studium, & quietum ha-
& beant; in quo selectum aliquem Commen-
tarium videre proderit. p

6. Idem assidui esse debent in repetendis,
quæ audierint. Atque hæ repetitiones in
Scholis etiam fient (nam de domesticis su-
pra dictum est Par. 2. C. 5. Sect. 4.) nec
modo ultimæ lectionis, verùm & heb-
domadariæ, & longioris temporis. Si quid
lant. q

7. Perutiles porrò sunt Disputationes ; quas propterea frequentes esse oportet: quibus dies , & horæ certæ constituantur; ubi non solum cum condiscipulis , sed & cum provere&toribus , aut minus prove&ctis , & Præceptores etiam ad invicem disputabunt, semper, qua decet, modestiâ observatâ & aliquo præsidente ; qui contentionem dirimat, & quid doctrinæ elici oporteat ex disputatis declareret. r Sunt autem constitutæ disputationes tum Hebdomadariæ , tum Menstruæ in Ratione studiorum. s Quo prævio examine , & qua lege habendæ sint annuæ , & solemnæ Disputationes , pro Philosophis vide in R. Præf. 19. usque ad 26. & pro Theologis R. Præf. 7 usque ad 16. & R. Acad. Theol. 8. 9.

S E C T I O IV.

Quid in Classibus Philosophie, & Theologie Scholastice servandum sit.

1. Philosophiæ Professores sectari debent Aristotelis doctrinam ; nisi ea alicubi recederet à sententia communis; aut repugnaret Fidei Orthodoxæ: quam adversus eundem, reliquosque Philosophos tueri debent , juxta Lateranense Concilium. ^t P. 4. c. 14. §. 3. & C. 5. D. 41. & R. Prof. 2. Ari. Phil. 2.

*Disputationes
habenda.*

r P. 4. c. 6. H. &c

s 10. & c. 13.

§. 3.

s R. Præf. 16.

R. Prof. Sup.

12. 14. 15. 16.

17. 18. &c. R.

Phil. 17. 18. &c

Theol. 14. &c

R. Moral. 4. &c

Acad. Theol.

1. 4. 5. 6. 7.

*Aristotelem
quatenus sequi
debeant.*

*Ejus Interpre-
tes, & S. Tho-
mas quo loco
habendi.*

" P. 4. c. 14.

¶ 3. & C. 3. D.

47. & C. 5. D.

41. 42. 43. &

R. Prov. 53. &

Post. D. 56.

Con. 5. Præf.

PP. Deput.

*Nova & inuti-
lia recessanda.*

Materiarum

ordo servandus,

*& cursus spa-
tium.*

z C. 5. D. 41.

& St. R. Prov.

16.

y C. 9. D. 23.

*z Ord. pro
Stud.*

*2. Aristotelis Interpretes de Christians
Religione malè meritos, non sine magno
delectu, aut legant, aut in scholam pro-
ferant: immo verò eorum insectentur erro-
res, & auctoritatem depriment: & ita de-
mum Philosophiam interpretentur, ut
Theologiæ Scholasticæ ancillari faciant.
Contrà verò de S. Thoma loquantur ho-
norificè, etiam quando ab eo discesserint,
quod gravatè facient. "*

*3. Quo verò eorum Doctrina sit tutior,
& Theologiæ serviat, oporteret non modò
cursum Theologiæ absolvisse, sed eamdem
biennio repetisse. Si qui autem fuerint pro-
ni ad novitates, removendi à docendi mu-
nere. x Ad compescendam autem nova-
rum, & inutilium quæstionum licentiam,
commendatum est P. N. ut curet executio-
ni mandari, quæ hoc in genere præscripta
sunt, ejusque prudentiæ remissa monita
PP. Deputatorum. y Ex his monitis con-
fecta est Ordinatio, in qua §. 3. 4. §. 6.
indicantur materiæ suis quæque annis Phi-
losophici cursus tractandæ; rejectis quæ
aut alibi, aut nusquam docenda sunt. At
§. 9. 10. 11. 12. 13. statuuntur plura, qui-
bus prædictis incommodis, occurratur; z
quamquam Indicem sententiarum traden-
darum, omittendarumque in ea Ordina-
tione,*

tione contentum reformandum non semel ^a C. 11. Act. decretum est. ^a Ante hanc Ordinationem 11. & C. 12. præscriptus est in plerisque materiis ordo D. 56. §. 3. servandus toto triennio. ^b Quod quidem spatium implendum est, ubi sunt Noſtri; & singulis quibusque annis hujusmodi Philosophiæ cursus inchoabitur. Pro ſolis tamē Externis permifſum Provinciali id tempus contrahere. ^c

4. Demum ſervanda ſunt, quæ in Regulis Professoris Philosophiæ traduntur St. p. 74. &c. ſuasque pariter obſervare debent Ethicæ, & Mathematicæ Magistri, quas habet Ratio ſtud. p. 81. 82. præter eas, quæ universiſ latæ ſunt, iſiſque etiam Theologis (de quibus ſtatiſ) communes. ^d

*5. In Theologia prælegatur Doctrina Scholastica D. Thomæ, & Magister Sententiarum. Ceterū cum Doctrina D. Thomæ, ſit ſolidior, ſecurior, magis approbata, & conſentanea noſtriſ Constitutio- niibus; is Doctoṛ à Noſtriſ tanquam priuſ habenduſ; adeò ut ad Cathedras Theologicas minime ſint promovendī, qui S. Thomæ addicti non fuerint. ^e

6. De Conceptione tamē Beatæ MARIÆ, ac de ſolemnitate Votorum ſequan- tur ſententiam communem; ^f & in reli- quis ^{Nonnunquam} diſcedere ab eo

^f C. 5. D. 41. §. 1. & R. Prof. Theol. 3.

^b R. Philof. 9.
10. 11.

^c P. 4. C. 15. §. 2.
& C. 2. D. 69.
& St. R. Prov.

^d St. p. 37. &c.
* Professo-
res Theologiae
S. Thomæ ſint
addicti.

^e P. 4. C. 14. §. 1.
& C. 5. D. 41.
§. 1. & C. 7. D.
83. & Ord. pro
Stud. §. 7. &c
PP. Dep. Con.
5. ex D. 42.
post D. 56. &
St. R. Prov. 9.
§. 1. & Praef. 4.
& Prof. Theol.

2. 10. 11. 12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

88.

89.

90.

91.

92.

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

123.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

175.

176.

177.

178.

179.

180.

181.

182.

183.

184.

185.

186.

187.

188.

189.

190.

191.

192.

193.

194.

195.

196.

197.

198.

199.

200.

201.

202.

203.

204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.

249.

250.

251.

252.

253.

254.

255.

256.

257.

258.

259.

260.

261.

262.

263.

264.

265.

266.

267.

268.

269.

270.

271.

272.

quis non sic S. Thomę adstricti esse intel-
ligantur, ut nulla prorsus in re ab eo rece-
dere liceat, & pr̄sertim in quæstionibus
merè Philosophicis, aut etiam in iis, quæ
ad Scripturas, & Canones pertinent; &
ubi S. Doctoris ambigua sententia fuerit.

PP. Deput.
Con. 5. post.
D. 56. & R.
Prof. Theol. 2.
3. 4.

Student corroboranda Fidei, & Pietati.

bC. 5. D. 41. §.
2. & R. Prof.
Theol. 5.

Aliqua Doctrina proscripta.

§ Catal. cens.
c. 5. §. 1. & C.
8. D. 23. & C.
9. D. 24.

1 Catal. cens.
c. 5. §. 4.

7. In docendo corroborandæ primū Fidei, alendæque pietatis cura habeatur. Quare in iis quæstionibus, quas S. Thomas ex professo non tractat, nemo quidquam doceat, quod cum Ecclesiæ sensu non benè conveniat; quodque aliquo modo solide pietatis firmitatem minuat.

8. Et quia, ut supra diximus, defendendæ non sunt opiniones ullæ graviter offensivæ Catholicorum; in specie interdicitur in virtute sanctæ Obedientiæ, sub poena excommunicationis, & aliis, affirmare; licitum esse cuique Personæ, quocumque pretextu Tyrannidis, Principes occidere, seu mortem eis machinari. Et Provinciales negligentes in curanda executione hujus Decreti, non modò easdem poenas incurunt, sed etiam officio privari debent. In virtute etiam sanctæ Obedientiæ vetitum est, ne quis de potestate Summi Pontificis supra Principes aliquid evulget, nisi Roma probatum. Prohibetur demum in virtute sanctæ Obedientiæ, sub poena ex-

com-

communicationis, & aliis; ne ullus publicè, vel privatim doceat, ut veram, aut tolerabilem opinionem dicentem in re Venerea exiguam aliquam delectationem deliberatè quæsitam, seu etiam admissam, propter levitatem materiæ, excusari à mortali; aut placere sibi significet, aut secundum eam consilium cuiquam det. Itemque si quis aliquem è Nostris contra prædicta de- liquisse uoverit; tenetur in virtute S. Obe- dientiæ aperire. *m*

m Catal. cens.*c. 4. §. 2. & C.**9. D. 24.*

9. Ordo servandus in partiendis quæstionibus Theologicis, aut etiam aliquibus declinandis, per annos singulos, traditus est in R. Prof. Theol. à Reg. 7. usque ad finem, & in Ord. pro studiis §. 7. & §. 13. & §. 15. 16. cum insertis Indicibus. Quæ Ordinatio, quatenus ad Theologos pertinet, ideo facta est; ut semotis inutilibus quæstionibus, utiles tantum, ac magis necessariæ in Theologia traderentur; quod Con. 9. Decr. 31. P. N. commendaverat. Quadriennio cursus Theologicus absol- vendus est; sic libris prælegendis distribu- tis; ut quolibet quatuor annorum, quivis

*" P. 4. C. 9. §. 3.**& C. 15. §. 3.**& B. & D. & C.**P. 5. C. 2. §. 2.**& St. R. Prof.**9. §. 1. & R.**Prof. Theol. 7**Ordo, & selec-
tus questionum
tradendarum.*

Cap. 5. Sect. 4.

S E C T I O V.

De Scholis Sacre Scripturæ, &
Lingue Hebreæ.

Studia Sacra
Scripturæ quan-
ti facienda, &
quibus deman-
danda.

o C 13 D 15 &
St. R. Prov. 5.

Professorum
obligationes.

p P 4.C.5. §.5.
& R. Prof. Sac.
Script. 1.2.
Vtilitas lingue
Hebreæ, & à
quo hac traden-
da.

1. **S**TUDIA Scripturæ Sacræ summo in
pretio semper in Societate habita,
codem in posterum loco esse debent; cum
hæc sacra eruditio Anima ipsa veræ The-
ologiæ dici queat; summèque necessaria sit
ad Ministeria propria Societatis. Quapropter
Provincialium erit hujusmodi studia
strenuè promovere: quod perficiunt; si vi-
ros ad id munera elegant, non solum lin-
guarum peritos, sed etiam in Theologia
scholastica, ceterisque scientiis, in erudi-
tione, & eloquentia benè versatos.

2. Hi porrò intelligent suas esse partes,
Divinas literas, juxta germanum, litera-
lemque sensum, & qui rectam in Deum
fidem, bonorumque morum instituta con-
firmet, piè, doctè, graviter, explicare. At-
que inter cetera illud præcipuum sit; ut
versionem ab Ecclesia approbatam defen-
dant. p Præter hæc quid à Professore S2-
cræ Scripturæ servandum sit, in ejus Re-
gulis exponitur p. 43. in Rat. Stud.

3. Et quia eadem Theologiæ Doctrina,
ejus-

et usque usus exigit etiam Hebraicæ linguæ cognitionem; hujus idoneus Professor constituetur, idem, qui & Sacré Scripture, si commodè possit, aut saltem sit Theologus. ^{q P. 4. c. 6. §. 3.} Optandumque, ut esset etiam linguarum & c. 12. §. 2. & c. peritus, Græcæ scilicet, Chaldaicæ, & Sy- St. R. Prov. 7. riace. ^q

4. Is autem nihil antiquius habeat, quam ut prima ipsa sanctæ Scripturæ verba perquam integra Fide interpretetur; & versionem ab Ecclesia approbatam defensat. Tum verborum vim potius, quam sententiæ expendat. Quare adhibeat etiam explicationem Grammaticæ, & linguae asperitatem emolliat. ^r ^s R. Prof. lin. Hebr.

S E C T I O VI.

De Scholis Theologie Moralis.

i. P Ræter Theologiam Scholasticam ^{Hæ Schola ubi} tradenda est Positiva; quæ scilicet ^{constituenda, &} complectitur Concilia, Decreta, Doctores ^{de qua materia.} Sanctos, & res alias morales, seu casus conscientiæ: non attingendo tamen eam partem Canonum, quæ foro contentioso inservit. ^t Immo hæc Lectio casuum conscientiæ in Collegiis communiter habenda esset. ^u Quin etiam in singulis Domiciliis

A a 2 con- ^v P. 4. c. 7. B.

constituendus aliquis, benè versatus in hac
materia, ut interrogantibus satisfacere
possit. "

*Quot earum
Professores.*

*x St. R. Prov.
12. & R. Prof.
Caf. 1. 2. 3. 4.
5. &c.*

*y C. 7. D. 33.
§. 7. & St. R.
Prov. 9. §. 1. &
R. Prof. Theol.
7. §. 5.*

*Opinionum la-
xitas vitanda.*

2. In eo verò Collegio, ubi est pro Nostris Seminarij, casuum conscientiæ duo collocentur Professores; qui universas ejus materias inter se divisas biennio explicent; vel unus, qui binas quotidie lectiones habeat, citra Scholasticum apparatus; eoque tendentes, ut peritos Sacramentorum administratores efficiant. x Ad juvandos autem hoc in genere universos Theologiz Scholasticæ studiosos, duabus ejus lecti- nibus, & Sacré Scripturę adjiciatur, ubi fieri poterit, quarta Lectio moralis Theo- logiæ; qua ex professo, succinctè tamen, explicentur materiæ Morales; quas Scho- lasticæ Professores prætermittunt, aut vix attingunt. y

3. Ut verò hæc materia, quæ tanti in utramque partem ponderis est, ad salutem animarum, qua decet dignitate, & integritate tractetur à Societate; cui laxitatem opinionum parum benevoli homines affi- gunt. 1. Professores hujus facultatis atten- dant maximè quod monet Con. 5. D. 41. pro Theologis; nec quod probabile repu- tant, illico putent sibi permisum vulgare. Sciantque Societatem, nec prohibuisse, nec pro-

prohibere, quo minus tueri possint sententiam contrariam afferentibus, in agendo licitum esse sequi opinionem minus probabilem, faventem libertati, relicta probabiliore, stante pro precepto. Superiores autem, si quos novitatum amantes, aut parum cautos in docendo compererint, à munere docendi submoveant, pœnisque aliis, si opus fuerit, coerceant. 2. In librorum editione oneranda Censorum Fides, & conscientia, ut severos se potius exhibeant. 3. Cautè Nostri respondeant in privatis congressibus, & nunquam scripto, præsertim in rebus gravioribus; nisi consulto, & probante Superiore. 2. 4. Com-
 mendatur P. N. ut non tantum transgres-
 sores prædictarum legum loco, & cathedra
 moveat; sed ipsos etiam Superiores, si
 quando in cohibenda illa liberiori opinan-
 di licentia negligentiores fuerint, severè
 puniat. ^{z C. 11. D. 22.}
^{& C. 12. D. 28.}
^{& C. 13. D. 18.}

^{a C. 12. D. 28.}

S E C T I O V I I.

De Gradibus Scholasticis conferendis.

1. **G**radus Literarios conferendi po- Facultas Societatis concessa.
 testas concessa est; 1. pro Scho-
 lasticis tantummodo, qui de Societa-
 te sunt, & non sine aliquibus conditionibus

A a 3 ref-

constituendus aliquis, benè versatus in hac
materia, ut interrogantibus satisfacere
possit. "

*Quot earum
Professores.*

*x St. R. Prov.
12. & R. Prof.
Caf. 1. 2. 3. 4.
5. &c.*

*y C. 7. D. 33.
§. 7. & St. R.
Prov. 9. §. 1. &
R. Prof. Theol.
7. §. 5.*

*Opinionum la-
xitas vitanda.*

2. In eo verò Collegio, ubi est pro Nostris Seminarij, casuum conscientiæ duo collocentur Professores; qui universas ejus materias inter se divisas biennio explicent; vel unus, qui binas quotidie lectiones habeat, citra Scholasticum apparatus; eoque tendentes, ut peritos Sacramentorum administratores efficiant. x Ad juvandos autem hoc in genere universos Theologiz Scholasticæ studiosos, duabus ejus lecti- nibus, & Sacré Scripturę adjiciatur, ubi fieri poterit, quarta Lectio moralis Theo- logiæ; qua ex professo, succinctè tamen, explicentur materiæ Morales; quas Scho- lasticæ Professores prætermittunt, aut vix attingunt. y

3. Ut verò hæc materia, quæ tanti in utramque partem ponderis est, ad salutem animarum, qua decet dignitate, & integritate tractetur à Societate; cui laxitatem opinionum parum benevoli homines affi- gunt. 1. Professores hujus facultatis atten- dant maximè quod monet Con. 5. D. 41. pro Theologis; nec quod probabile repu- tant, illico putent sibi permisum vulgare. Sciantque Societatem, nec prohibuisse, nec pro-

prohibere, quo minus tueri possint sententiam contrariam afferentibus, in agendo licitum esse sequi opinionem minus probabilem, faventem libertati, relicta probabiliore, stante pro precepto. Superiores autem, si quos novitatum amantes, aut parum cautos in docendo compererint, à munere docendi submoveant, pœnisque aliis, si opus fuerit, coerceant. 2. In librorum editione oneranda Censorum Fides, & conscientia, ut severos se potius exhibeant. 3. Cautè Nostri respondeant in privatis congressibus, & nunquam scripto, præsertim in rebus gravioribus; nisi consulto, & probante Superiore. 2. 4. Com-
 mendatur P. N. ut non tantum transgres-
 sores prædictarum legum loco, & cathedra
 moveat; sed ipsos etiam Superiores, si
 quando in cohibenda illa liberiori opinan-
 di licentia negligentiores fuerint, severè
 puniat. ^{z C. 11. D. 22.}
^{& C. 12. D. 28.}
^{& C. 13. D. 18.}

^{a C. 12. D. 28.}

S E C T I O V I I.

De Gradibus Scholasticis conferendis.

1. **G**radus Literarios conferendi po- Facultas Societatis concessa.
 testas concessa est; 1. pro Scho-
 lasticis tantummodo, qui de Societa-
 te sunt, & non sine aliquibus conditionibus

A a 3 ref-

sci
to
i
ad
vi
So
ve
ul
leg
de
D
n
u
2
v
t

Jul. III. pag. 75. & Comp. privil. V. Gra-
dus. §. 1. 2.

respectu Universitatum externarum, in illis extiterint. *b* 2. Est concessa amplior, ita ut conferri possint etiam Externis pauperibus nostras Scholas frequentantibus, quin & divitibus: modò hos Universitatis Officiales recusaverint promovere, & solutis per eosdem suis juribus Universitatibus, ubi illæ sunt. *c* 3. Quia prædictæ facultates fuerant concessæ Generali, ita ut per Præpositos, & Rectores eam exercere tantum posset: permisum eidem

d Greg. XIII. est, ut prædictos Gradus conferre possit per Præfectum Studiorum: *d* immò ad hunc hujusmodi collatio spectat. *e* 4. Qui-

e P. 4. C. 17. §. 2. cumque modo prædicto promoti sunt, gaudent omnibus privilegiis, & prærogatiis, quibus gaudent in Universitatibus promoti. *f*

*Prærequisita
Promovendo-
rum.*

2. At Promovendi; *i*. ultra communem studiorum curriculum, ad Actus Scholasticos celebrandos, & Gradum Magisterii, seu Doctoratus suscipiendum, debent plus temporis impendere: in Philosophia quidem dimidium Anni, duos

g P. 4. C. 15. §. 2. 3. verò in Theologia. *g* Poterit tamen dispensari, ut sufficiat tres Philosophiæ annos,

h P. 4. C. 15. B. Theologiæ quatuor præmisisse. *h* 2. Probandi sunt diligenti examine; & ordinariè etiam publico; & judicati idonei ad eandem

scien-

scientiam prælegendam, nullo loco certo frui debent, postquam promoti sunt.

3. Illis permittendi non sunt nisi exigui admodum sumptus; quare vetantur Cou-
vivia, chirothecæ &c. sed quemadmodum & E.

Societas gratis docet, ita & gratis promo-
veat. ¹ Immò universè cavetur, ne pro re
ulla quisquam de Societate sibi, aut Col-
legio accipere permittatur. Quandoqui-
dem præmium nostrum solus C H R I S T U S

Dominus, qui est merces nostra magna
nimis. ^m De qua Constitutione actum, ^m P. 4. c. 15.
ubi de Paupertate sermo fuit. Par. 4. Cap. ^{§. 4.}

2. S E C T. 1. Demum Provincialis est curare,
ut prædictæ Constitutiones accurate ser-
ventur. At ubi hæ non obstant, in Promo-
tione ritus cujusque loci servetur. ⁿ n St. R. Prov.

II.

S E C T I O V I I I.

De Vacationibus, & Academis.

1. **S** Altem singulis hebdomadis dies *Vacationum sta-*
unus à prandio quieti destinatus sit; ta sint tempora.
in reliquis conferatur cum Provinciali,
quis ordo in Vacationibus, vel intermissio-
nibus Studiorum ordinariis sit tenendus. ^{o o} P. 4. c. 13. F.
Ordo verò semel constitutus dierum, qui-
bus docendum, & vacandum est, con-

A a 4 stanter

p St. R. Prov. stanter servandus. p Et quidem is decretu
35. 36. jam est in Ratione studiorum: complect.

q St. R. Prov. turque Vacationes tam generales, quan
37. & St. Rect. particulares. q Illas autem, & maturè cog-
19. noscere, & Magistris significare, ad Prä-
rectum inferiorem pertinet. r

r R. Präf. 2. Vacationibus non temerè subduntur
inf. 7. Academiæ, quod præcipuæ harum exer-
sitaciones diebus feriatis habeantur. Acade-
miæ nomine intelligimus coetum Studio-
rum ex omnibus Scholasticis delectum;

s R. Acad. 1. & qui, aliquo ex nostris Präfecto, conve-
Præf. inf. 34. niunt; ut peculiares quasdam habeant exer-
citaciones ad studia pertinentes. s

Quinam Aca- 3. Hoc ex numero omnes censentur,
demici. qui sunt ex Congregatione Beatæ Virginis,
eo ipso quod in illam recipiuntur; & Re-
ligiosi, si qui nostras Scholas frequentant.
Ceterum, ubi mos tulerit, & Rectori vi-

t R. Acad. 1. & sum fuerit, alii etiam admitti poterunt.
St. Rect. 2. 3. In tres fere Academias Scholasticipartien-

di sunt; ita ut in unam Theologi, & Phi-

losophi convenient; in alteram Rhetores,

u R. Acad. 5. & Humanistæ; in tertiam omnes Gram-
matici. u

Exercitationes petenda ex Re- exercitationes, & harum descriptio, peten-
gulis.

4. Tempus conveniendi ad Academicas
exercitationes, & harum descriptio, peten-
da ex Regulis: quæ omnia distinctè tra-
dunt; habenturque in Ratione studiorum
pag. 161. &c.

C A P U T V .

De Officialibus Scholarum
publicarum.

S E C T I O I .

De Praefectis Studiorum.

Flora controversiam est, primas partes in gubernanda Universitate esse Rectoris. *a* Sed quia ejus munus, plurimumque aliorum, qui in administratione domestica ei inserviunt, infra exponitur; hic tantum agetur de iis Officialibus, quos idem Rector habere debet pro regendis omnium studiis, & disciplina Scholasticorum externorum.

1. Igitur praeter quatuor Consiliarios, seu Assistentes, de quibus infra ubi de officio Rectoris distinctius agitur: Primus se offert Praefectus studiorum; qui Cancellarius in Constitutionibus appellatur, *b* & à Provinciali adjungendus Rectori est, quem Generalis designaverit. *c* At sicubi forte Cancellarius est à Praefecto distinctus, Provincialis erit statuere, quæ Regulæ utrique communes, vel propriæ alterutri esse

a P. 4. c. 17.
§. 1.

Praefectus Gene-
ralis Studiorum
qualis eligen-
dus.

b P. 4. c. 17. §. 1.

c R. Prov. 27.
& St. R. Prov.

2.

d R. Præf. St. 2. esse debeant. *d* Nec repugnat in eadem personam Rectoris, & Cancellarii munus convenire. *e* Præfectus igitur studiorum vir erit in literis egregiè versatus : qui & zelo bono, & judicio ad ea, quæ sunt ei committenda, polleat ; cuius sit munus generale Rectoris instrumentum esse, ad studia bene ordinanda. *f*

R. Prof. 2. &

Præf. 1.

Disputationes
dirigit.

g P. 4. C. 6. §. 10.
& c. 17. §. 2. &
St. R. Præf. 6.

b C. 1. D. 30.

Qua faculta-
tes illi commu-
nicentur.

h P. 4. C. 17. §. 2.
& Greg. XIII.
p. 190.

i St. R. Rect. 2.

Alia ejusdem
jura, & obliga-
tiones.

2. In particulari ad ipsum spectat disputationes in Actibus publicis dirigere ; in quibus suum cuique dicendi tempus distribuat : & quid doctrinæ elici oporteat ex disputatis, declareret. *g* Quamquam non obligatur Societas semper ad dandum hujusmodi Præsidem. Antiquissimus enim Præceptorum, qui disputant, poterit præstare, quod ex hoc officio, juxta Rectoris judicium, conveniet. *h*

3. Idem præfectus est Rectoris instrumentum ad discernendum, an sufficiens doctrina sit eorum, qui ad actus, & gradus (quos quidem ipsemet dabit) sunt admittendi ; & universè Rector ei omnem tribuet potestatem ; quam ad rectam ejus officii administrationem pertinere judicabit. *i*

4. Eidem parere debent Professores, & Scholastici omnes ; tum, qui in eodem Collegio, tum si qui in Convictorum, & Alum-

Alumnorum Seminariis fortè degunt ; ipsa-
sique in Seminariis studiorum Præfecti. ^m ^m St. R. Prov.
Nihil tamen immutare debet ex iis ; quæ ^{z.} & com.
habentur in ordine Studiorum : sed ubi sup. ^{4.}
opus est , referat ad Superiorem. ⁿ Immò ⁿ R. Præf. ^{3.}
Regulas ab Auditoribus, Professoribusque
omnibus sedulò curet observari ; præcipue
verò quæ sunt de Doctrina S. Thomæ , de
delectu opinionum , de tradendis omnibus
materiis : de Actibus Theologicis , & Phi-
losophicis , & præviis ad eos Examinibus ,
& Thesibus. ^o Per Magistros omnibus Au- ^o R. Præf. à ^{4.}
ditoribus tempus ita distribuat , ut publicè ad ^{26.}
privatimque illud benè collocent. ^p Nihil ^p R. ^{27.}
publicè recitari patiatur , quod non ipse re-
cognoverit. ^q Invigilet cùm Conclusiones ^q R. ^{28.} & R.
defendendæ ; maximè verò imprimendæ Inf. ^{3.}
erunt. ^r Curet ne Scholastici Libris , aut ^r R. ^{4.}
utilibus careant , aut abundant inutilibus. ^s ^s R. ²⁹ 30.

5. Ob Gymnasi amplitudinem , ac
varietatem Præfecto Generali studiorum
addi potest alter ; qui , ex ejus præscrip-
to , studiis inferioribus moderetur ; quin
& tertius , qui Scholarum atrio præ-
sit. ^t Præfectus igitur Scholarum inferio-
rum , est instrumentum Rectoris , tam in
scholis , quam in moribus. ^u In iis , quæ ad
mores pertinent , Rectorem tantum ; in iis
verò , quæ ad studia , generalem studiorum
Præ-

Præfectus stu-
diorum inferio-
rum.

^t St. R. Prov. 3.
& St. R. Rect.
^u R. Præf.
inf. 1.

x R. 2. 3.

y R. 50.

z R. 4. 5. 6. 7.
8. & R. Prof.
inf. 11. 12. &
seq. usq; ad si-
nem.

a R. 10. 11. 12.

b R. à 13. ad
26. & R. Prof.
inf. 37. 38.

c R. 27. 28.

d R. 29.

e R. 30. 31.

f R. 32. 33. 34.

Præfectum consulat. x Ubi verò is non adesset, ipse recognoscat, quæ publicè declamat, & nostris Scholasticis libros distribuat, utrumque Rectore probante. y Magistrorum inferiorum, & Auditorum Regulas sedulò curet observandas. Eosdem Magistros instruat, defendat; nec patiatur Scholarum præscriptum ordinem permisceri. Eosdem visitet decimoquinto quoque die; ferias promulget. Ipsi verò suo Præfecto parere debent in iis, quæ ad studia, & Scholæ disciplinam pertinent. z In novis Auditoribus admittendis examen doctrine, morum, ætatis, conditionis adhibeat. a Promoveat ad Superiores classes ordinariè semel in anno: præmittat examen juxta Reg. St. pag. 98. & expendat Magistri notas in Catalogo, cuilibet discipulorum adscriptas. b Catalogum librorum explicandorum initio studiorum curet; & ne libri usui futuri apud Bibliopolas desiderentur. c Singulis Auditoribus scamina assignet, Nobilioribus quidem commodiora; Nostris verò, & aliis Religiosis separata. d Studii horas distribuat. Non facile immunitatem à Versibus, & Græcis discendis cuiquam tribuat. e Declamationes, Disputationes, Academias dirigat. f De premiis distribuendis publicè, aliisque similibus

libus incitamentis, ne Regulæ negligantur,
det operam. *g* Ad continendos autem in *g R. 35. 36.*
officio Auditores, servet quod infra expli-
cabitur, & in ipsius Regulis continetur. *h* *h R. à 37. ad*
49.

S E C T I O . II .

De Magistris.

QUæ multa præstanta sunt à Magistris
Societatis, referuntur in ipsorum
Regulis tum communibus, tum particu-
laribus; & magna ex parte indicantur toto
hoc tractatu de Scholis. Addenda hic solum,
quod in iis eligendis, instituendisque præ-
scriptum est.

*Quinam Ma-
gistri ordinariè
constituendi, &
quantoperè fa-
vendi.*

1. Magistri diversi pro captu, & numero
audientium constituendi, & omnes, si fieri
potest, ex Societate sint: quamvis, si ne-
cessitas urgeret, Externi esse possint: op-
tandumque ut docti, diligentes, & profe-
ctus studentium studiosi sint. *i* Rector ve-
rò caritate Religiosa Magistrorum alaci-
tatem foveat; curetque ne muneribus do-
mesticis gravius onerentur. *l*

*i P. 4 c. 6. §. 6.
& c. 13. §. 3. &
B. & C. 2. D. 9.
l St. R. Rector.
20.*

2. Cum studium literarum humanio-
rum, magno Reipub. Christianæ commo-
do, Societas usurpaverit; harum Magi-
stros speciatim Superioribus commendavit:

ut

*Principiæ com-
mendantur Ma-
gistri inferiores.*

ut eos, quāritā possunt benevolentā in Domino prosequantur: suosque omnes ad munus illud alacriter, & constanter obcundum adhortentur: est enim proprium Societatis Ministerium, nec certo temporis spatio, nec certis personis addictum. ^m

*m C. 7. D. 26.
& C. 8. D. 8.*

Iidem formandi.

*n St. R. Prov.
30. & St. R.
Rect. 9. &
Præf. inf. 5.*

o St. R. Prov. l. int. o Curandum verò, ut bini saltem,

24. 25.

*p St. R. Prov. & eloquentia præstantes habeantur; p &
22.*

q St. R. Prov. la, qua Superior Scientia sit: q nec, qui

29.

r St. R. Prov. ciantur. r Et si non facile à docendi mu-

28.

*s St. R. Prov.
26. 27.*

*Magistri aliqui
extraordinarii*

4. An verò in Universitatibus, præter ordinarios Præceptores, esse aliquos oporteat; qui, more publicorum Professorum, legant quamlibet disciplinam majori cun-

ap-

apparatu , prudentia id constituet. ^t Cathe- ^t P.4.C.13.C.
dræ publicæ in Universitatibus , aut alibi ,
si sponte offerantur , & gratis prælegatur ,
neque intercedat ulla disceptatio suffragio-
rum , & oppositio , admitti possunt , an-
nuente P. Generali. ^u Nullis Seminariis ^u C.1.D.118.
Externorum adolescentium concedantur
Præceptores separati ab iis , qui in Scholis
nostris docent. ^x

^x C. 2. D.18.
& C. 12. D.

S E C T I O III.

25.

De reliquis Officialibus.

1. **S**it etiam Secretarius , qui librum ha- *Secretarius.*
beat , ubi omnium Scholasticorum
nomina scribantur; quique eorum promis-
sionem , citra jusjurandum , de Obedientia
Rectori præstanta , observandisque suis
Regulis admittat : & sigillum Rectoris , &
Universitatis habeat : omnia verò sine ulla ^y P.4.C.17.§.3.
expensis fient. ^y

2. Erit & Notarius ad faciendam publi- *Notarius.*
cam fidem de suscepis Gradibus : & aliis ,
quæ occurunt : & aliquid moderatiemo-
lumenti percipere exinde poterit ab Exter-
nis ; dummodò nihil in Societatem redun-
det. Ad testimonium autem nostris red-
dendum literæ patentes Rectorum satis
erunt. ^z

^z P.4.C.17.§.

³ Sint 4. & F.

*Bidelli.**a P. 4.C. 17. §.**5. & G.*

3. Sint & duo, vel tres Bidelli; unus ad facultates Linguarum, alter ad Artium, tertius ad Theologiæ functiones destinatus. Hi ex Societate non erunt; & commodum stipendium accipient, & unus eorum Cor-
rector esse poterit. *a*

4. In quavis predicatorum trium facul-
tatum sit Decanus, & duo alii Designati
ex iis, qui melius res facultatis illius cal-
lent; quorum operâ Rector utetur in iis
consultandis, quæ ad facultatem singulo-
rum pertinent, advocato semper Cancella-
rio, & ordinariis suis Assistentibus: & in
iis, quæ ad omnes pertinent, omnes vo-
centur. Quin erit Rectori liberum alios de
Societate, vel extra eam, ad Congrega-
tionem vocare. Decisio tamen rerum ex
suffragiis horum non pendet; quamvis &
exquirenda, & habenda in pretio à Rector-
e sunt: adeo ut refragantibus omnibus

*b P. 4.C. 17. §.**5. 6. & H. & P.**9. C. 6. § 14. &**R Rect. 14.**c St. Rect. 12.**Syndici.*

nihil statuat inconsulto Provinciali. *b* Si-
gulis, aut alternis saltem mensibus con-
sultationes habeat omnium Magistrorum
infra Logicam, presente utroque Præfecto;
ceterorum etiam interdum, presente Præ-
fecto Generali. *c*

5. Erit Syndicus unus generalis, qui tam
de personis, quam de rebus, de quibus vi-
debitur, Rectorem, & Prepositum Pro-
vin.

vincialem, & Generalem admoneat. Qui quidem Syndicus vir magnæ fidelitatis, & judicij esse debet. Quod officium conjungi potest cum Collateralis, vel Consiliarii officio. Præter hunc habebit Rector Syndicos particulares, ut de qualibet classe ad eum referant. ^d

6. De insignibus autem, quibus distinguentur Rector, & reliqui ejus Officiales; an & quibus uti debeat; statuet Generalis in qualibet Universitate, quod ad maiorem Dei gloriam constituendum esse jucicabit. ^e

^d P. 4.C. 17. §.
7. & I. K. L. &
R. Rect. 48. &
St. R. Bid.

*Insignia Recto-
ris, & Officia-
lium.*
^e P. 4.C. 17. §.
8. & M. & C.
I. D. 131.

C A P U T V I.

De Pietate, & Disciplina Scholasti-
corum externorum.

S E C T I O I.

De Pietate in iis fovenda.

* I. Iligenter curetur, ut qui Literas discendi gratiâ ad Collegia Societatis se conferunt, simul cum illis mores Christianis dignos addiscant. ^a Magistri igitur orient Deum sæpe pro suis Discipulis; cos-

** Mores pii in
Scholasticos in-
ducendi.*

^a P. 4.C. 7. §. 1.
2. & C. 16. §. 1.
& St. R. Prov.
1. & St. R.
Rect. 1. & R.
Præf. 1. & R.
com. sup. 1. &
R. Præf. inf. 1.
& R. com. inf.

B b que 1.

b R. com. inf.
10.

c P. 4. c. 8 A.
& c. 16 §. 4. &
C. & R. com.
sup. 1. 2. &
com. inf. 1. 2.

Sacramenta ab
eisdem frequen-
tanda.

d P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 1. &
R. com. inf. 9.
e R. Præf. inf.
46. & comm.
inf. 42.

f R. com. inf. 9.
g St. R. Prov.
31 & R. Præf.
inf. 46.

Missa, & Con-
cio audienda.

h P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 1.

i R. com. sup.
j R. Præf. inf.
45. & com.
inf. 3.

Catechismus
addiscendens.

que vitæ suæ exemplis ædificent. b Eo-
rumdem intentio feratur, tam in Lectioni-
nibus, quam extra eas, ad illos ad amo-
rem Dei, & virtutum movendos; & ut
omnia sua studia ad hunc finem referant:
ad cuius excitandam memoriam, præmit-
tatur Lectioni brevis oratio; vel ejus loco
Præceptor signo Crucis se muniat. *

2. Multum præterea conferet, si omnes
singulis saltem mensibus, semel ad Sacra-
mentum Confessionis accedant: d curabit-
que Præfectus, ut in adeundis Confessariis
modestè se gerant. e Classum autem infe-
riorum discipuli suum nomen descriptum
in schedula Confessario tradent: f curan-
dum verò à Provinciali, ut plures Confel-
sarii in Collegiis primariis, ad eos audien-
dos constituantur. g

3. Missam etiam quotidie, & Concio-
nem singulis diebus Festis (cum ea fiet)
audient: ex Præceptoribus autem quisque
hoc à suis discipulis præstari curabit. h Et
quidem superiorum Scholarum discipuli
ad Missam, & Concionem hortandi sunt.
i Reliqui ex inferioribus deducendi ad
Missam, præsente aliquo, aut pluribus
Magistrorum; & ad Concionem mitten-
di. l

4. Prælegatur etiam in Collegiis, ali-
quo

quo die cujuscunque hebdomadę Christiana Doctrina; & ut pueri eam ediscant, & recitent; omnesque etiam adultiores, si fieri potest, eandem sciant, curabitur. *m*

m P. 4. c. 7. §. 2.
& c. 16. §. 2. &
R. Præf. inf. 6.
& com. inf. 4.

5. Habebitur præterea, singulis hebdomadis ab aliquo ex Scholasticis provectionibus, sive è Societate sit, sive Externus, sive suo, sive alieno Marte confecta Declamatione Latina, aut Græca de re aliqua, ad ædificationem pertinente. *n* Præter menstruam, & communem omnibus arbitrio Rectoris, fiat in singulis Classibus inferioribus pia adhortatio hebdomadaria; in superioribus paulò rarior; sed utrobique Auditores incitandi sunt, etiam privatis colloquiis, ad orandum Deum, ad excutiendam conscientiam, frequentanda Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiae, vitandas pravas consuetudines, vitiorum fugam, prosecutionem virtutum. *p* Nemo verò incitandus ad capessendam Societatem, & talia agitantes ad Confessarium rejiciendi. *q*

Adhortationes
habenda tum
communes tum
particulares.

n P. 4. c. 6. §.
13. & c. 16. §.
3. & B. & St.
R. Rect. 11.
o St. R. Rect.
21.

p P. 4. c. 4. §. 6.
& St. R. Rect.
21. & com.
sup. 3. & com.
inf. 5.

q R. com. inf.
6.

6. Detur opera à Rectore, ut Congregatio D. MARIAE Annuntiatæ ex Romano Collegio in suum propagetur; cui qui nomen non dederit, non esset in Academiam admittendus. *r* De Congregationibus B. V. actum est supra Cap. I. Sect. 7. *s* St. R. Rect. 23.

S E C T I O II.

De Disciplina exigenda ab externis
Discipulis.

Scandalaprohibenda.

s P. 4. c. 16. §. 4.

¶ P. 4. c. 5. F. & c. 14. §. 2. & D. & St. R.

Prov. 34. & com. inf. 8. Regularum obseruantia quomodo exigenda.

¶ R. Præf. inf. 49. x P. 4. c. 16. A. & c. 17. §. 3. & D. & Præf. inf. 11.

ter quidem persuadere convenit; sed ad id ne cogantur: nec si id non præstiterint, Scholis expellantur: dum tamen nec disluti, nec aliis offendiculo esse videantur.

Correctio qua adhibenda. 3. At propter eos, qui tam in suis studiis, quam in moribus peccaverint; & cum

cum quibus exhortationes non sufficiunt, Corrector, qui de Societate non sit, constituatur; qui capaces hujus animadversionis castiget: quamquam in Correctore externo, sicubi necesse fuerit, à Generali dispensari poterit. *y* Incorrigibiles autem, *y* C. I. D. 35.
 & aliis offendiculo futuri, à Scholis, iudicio Rectoris, removeantur. *z* Quod si casus aliquis accideret, ubi in remedium offendiculi præstiti satis non esset à Scholis expellere, sed etiam à Civitate expelli, vel in carcerem conjici oporteret; videat Rector, quid præterea conveniat providere: quamvis, quoad ejus fieri poterit, in spiritu lenitatis, pace, & caritate cum omnibus conservata, sit agendum. * Enucleatiū autem traduntur, quæ ad continendos in disciplina Scholasticos pertinent, in Reg. Pref. inf. à 37. usque ad 50.

4. Cūm autem officium iudicandi in criminalibus, quin etiam in civilibus rebus, religiosæ quieti, & muneribus minime congruat; iurisdictio hujusmodi, quam per se, vel per alios à se dependentes Societas exerceat, non admittatur. Quamvis conveniat Iustitiæ ordinariæ, sive Secularis, sive Ecclesiasticæ Ministros, circa punitiōnem Scholasticorum, voluntatem Rectoris sibi significatam exequi. Et ad hoc, &

Bb 3

*Pœnae graviores
per externa po-
testatis Mini-
stros infligenda.*

* P. 4 C. 11. B.
& C. 16. D.

40.

z P. 4 C. 7. §. 2.
& D. & C. 16.
§. 5. & C. 17. G.
& R. com inf.

** P. 4.C.11.
§. 3. & B. similia à Principe , vel à suprema Potesta-
te , hujusmodi facultatis scriptum habere
testimonium oportebit. **

C A P U T VII.

De Libris scribendis , edendisque.

Scriptores Professi possunt à Collegiis sustentari.

o P. 6. c. 2. C.

Libri antequam edantur examinandi.

b P. 3. c. 1. §. 18. & P. 4. c. 6.
O. & P. 7. c. 4.
§. 11. & Reg.
Prov. 60. & C.
5. D. 9.

c R. Rev. 2.

1.

Efertur etiam ad juvandos proximos , mediis literis , Librorum scriptio , atque editio. In eorumque gratiam , indul-
tum est , ut qui talento ad id sunt prædicti , cum expressa facultate Præpositi Generalis , licet Professi sint , possint ad aliquod tem-
pus in Collegia se recipere. *

2. Ceterū à nullo Libri scripti edi pos-
sunt in lucem sine approbatione , atque
consensu ejusdem Præpositi : qui eorum
examinationem saltem tribus committat ,
sanā doctrinā , & claro judicio in ea facul-
tate præditis : ut non aliter in publicum
prodeant ; quām si ad ædificationem fore
videbuntur. b Sed in Libris , qui Theolo-
giam speculativam , aut Controversias , aut
doctrinam morum continent , quatuor
Censores integrum librum examinent :
leviora tractantes , à duobus tantummodo
perlegantur. c

3. Ad

3. Ad exercendam hanc Librorum censuram adsunt Præposito Generali quinque Viri ex quinque Assistantiis selecti, præstanti judicio, & doctrina, ad quorum directionem jussu Con. 8. editæ sunt Regularæ, quas recognitas approbavit Con. 10. D. 11. & Provinciis omnibus voluit communicari, iisque perinde, ac Romanos teneri, qui extra Urbem ad censendos Libros designabuntur. *d*

Revisores ad hoc instituti.

4. Summa verò harum Regularum hæc *Ab eis servanda.* est. 1. Sui munera gravitatem Revisores intelligant; cùm in re maximi momenti Generali operam navent. *e* 2. Pro conditio- *e R. 1.* tione materiæ, plures pauciores ve Li- brum totum, & ipsas epistolas prælimina- res perlegent tenentur. *f* 3. Duplex Judi- *f R. 2. & 15.* cium instituendum: alterum, an Li- ber sit edendum necne? alterum, si edendus, an, & quomodo corrigendus? *g* 4. In rebus *g R. 3.* majoris momenti cautè procedendum, tum in ferenda, tum in exponenda sententia. *h* *h R. 4.*

5. Absolutis cuiusque Libri consultationibus, tum ejus approbationem, tum censuras P. N. Subscriptas ab omnibus exhibebunt, si in eas maior pars consenserit: separatim verò quilibet scribet ad P. Ge- neralem id, in quo dicrepaverit, *i* 6. Cen- *i R. 1.* suras Librorum ad eum maximè dirigent;

B 4

que

quæ in Ratione studiorum præcipiuntur: nec ducantur exemplo non communiprórum Scriptorum, etiam è Societate.¹ 7. Quodcumque argumentum Libri ædificationi, & utilitati serviat, non sit mea repetitio aliorum; & mediocritatem non mediocriter superet.^m 8. Nulla sequi possit offensio, vel Principum, vel Doctorum Catholicorum; quos, si oportuerit, modestè refellent.ⁿ 9. Nullum Librum recognoscendum à quoquam accipiant, præterquam à P. Generali; quem monebunt, si Liber perperam descriptus, & indistinctè fuerit.^o 10. Secreti sint tenaces: nec judicii sui propensionem aliis ostendent; aut patrocinium Libri suscipiant.^p 11. Bullas, & quæcumque Ronana Decreta spectantia ad doctrinam, mœs, & editionem Librorum probè calleant.^q Censuræ, & Librorum recognitorum exempla conservanda sunt. Quæ in Provinciis extra ordinem Libros recognoscent, sint incogniti Auctoribus, ensurasque suas Provinciali tradent Ronam mittendas. Si quid Provincialis ipse edere volet, id non faciet, nisi consulto pris Generali.^r

Pœna in vul-
gantes typis,
qua probata non
sunt.

5. Si quis verò, sive facultate, seu proprio, seu alieno, seu etiam suppresso nomine, Librum, Libellos, aut folia etiam

vo.

volantia , aut demum quidquid prælo , ad publicam lucem , committitur , typis ederet , gravibus , certisque poenis puniendus est : puta privatione officii , vocis item activæ , & passivæ , inhabilitate etiam ad Dignitates , & Prælaturas Societatis , poenam etiam corporalibus , pro delicti gravitate decernendis . Hęc etiam poenarum capita ad complices , & consciós , etiam Superiores , pro ratione culpæ , extendantur : & præsumptio fraudis contra illos stare censeatur , à quibus accepta scripta Externi vulgaverint .^s

^s C. 11. D. 18.
& R. Rev. 15.

PARS